
DIAGNOZA OCZEKIWAŃ UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH WOBEC
KSZTAŁCENIA NA STUDIACH PIERWSZEGO STOPNIA I NA JEDNOLITYCH STUDIACH
MAGISTERSKICH W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM W KATOWICACH

RAPORT Z BADAŃ

Projekt „Wyspy wiedzy” korzysta z dofinansowania o wartości 155 956,00 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest rozwój kultury jakości w sektorze edukacji poprzez zdiagnozowanie, zaplanowanie, rozwinięcie i wdrożenie do 30.04.2024 r. koncepcji kształcenia uniwersyteckiego opartego na projektowaniu uniwersalnym, edukacji włączającej i spersonalizowanej, a także na kształceniu umiejętności kluczowych z punktu widzenia potrzeb społeczno-gospodarczych oraz kompetencji niezbędnych do swobodnego dostosowywania się studentów i absolwentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach do zmieniających się czasów.

SPIS TREŚCI

I.	ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE BADAŃ ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRÓBY BADAWCZEJ	2
II.	PLANY UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH DOTYCZĄCE DALSZEGO KSZTAŁCENIA	6
III.	CZYNNIKI DECYDUJĄCE O WYBORZE UCZELNI I KIERUNKÓW STUDIÓW PRZEZ UCZENNICE I UCZNIÓW SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH	10
IV.	OCZEKIWANIA UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH WOBEC STUDIÓW.....	14
V.	ŹRÓDŁA I RODZAJE INFORMACJI O INTERESUJĄCYCH UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH UCZELNIACH I KIERUNKACH STUDIÓW	16
VI.	WSPÓŁPRACA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH, DO KTÓRYCH UCZĘSZCZAJĄ UCZNIOWIE I UCZENNICE Z UNIWERSYTEM ŚLĄSKIM W KATOWICACH	19
VII.	PREFERENCJE UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH W ZAKRESIE PODJĘCIA STUDIÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM	22
VIII.	WNIOSKI I REKOMENDACJE	26
	SPIS WYKRESÓW.....	29
	ANEKS – NARZĘDZIE BADAWCZE	30

I. ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE BADAŃ ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRÓBY BADAWCZEJ

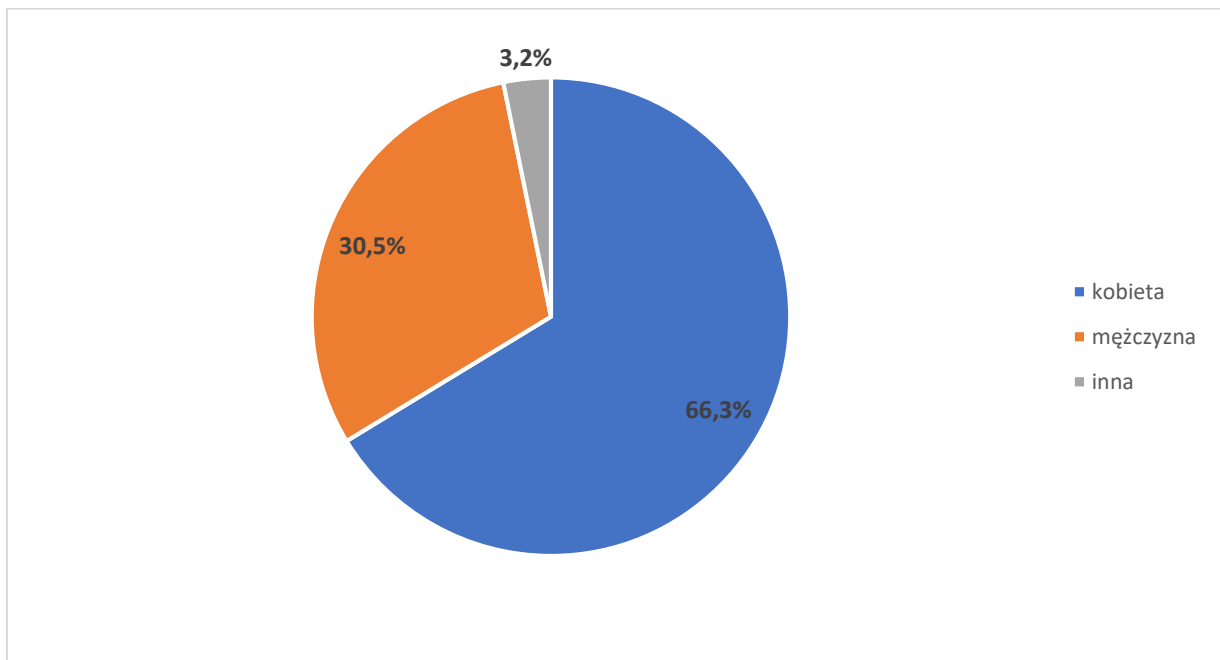
Problematyka badań przeprowadzonych wśród uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych obejmowała dwie grupy pytań badawczych: pierwsza dotyczyła opinii na temat kształcenia na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w UŚ, natomiast druga była związana z oczekiwaniami wobec kształcenia na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w tej uczelni. Zestawienie szczegółowych pytań badawczych znajduje się poniżej.

I. Jakie opinie na temat kształcenia na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w UŚ mają uczniowie i uczennice szkół ponadpodstawowych?
<ol style="list-style-type: none">1. Jak oceniana jest oferta edukacyjna UŚ?2. Jak oceniana jest działalność promocyjna UŚ w szkołach?3. Jakie są plany edukacyjne uczniów szkół ponadpodstawowych?4. Jakie czynniki warunkują decyzje dotyczące dalszej edukacji na poziomie wyższym?5. Czy uczniowie szkół ponadpodstawowych zamierzają podjąć studia w UŚ?
II. Jakie oczekiwania wobec kształcenia na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w UŚ mają uczniowie i uczennice szkół ponadpodstawowych?
<ol style="list-style-type: none">1. Jakie są motywacje niepodejmowania studiów?2. Jakie nowe kierunki studiów zdaniem uczniów powinny powstać na UŚ?3. Jak wyobrażają sobie studiowanie w dzisiejszych realiach?4. Czego studenci oczekują od przyszłej uczelni?

Uczennice i uczniów klas maturalnych objęto badaniem ilościowym – ankietą internetową. Link do kwestionariusza rozesłano do szkół województwa śląskiego z wykorzystaniem różnych kanałów dystrybucji (Uniwersytet Otwarty, Biuro Kandydata i Absolwenta).

W badaniu ankietowym wzięło udział łącznie 187 osób. Dwie trzecie ankietowanych (66,3%) to kobiety, natomiast 30,5% to mężczyźni. W grupie badanych znalazło się 3,2% osób, które określiły swoją płeć jako inną. Dane prezentuje wykres nr 1.

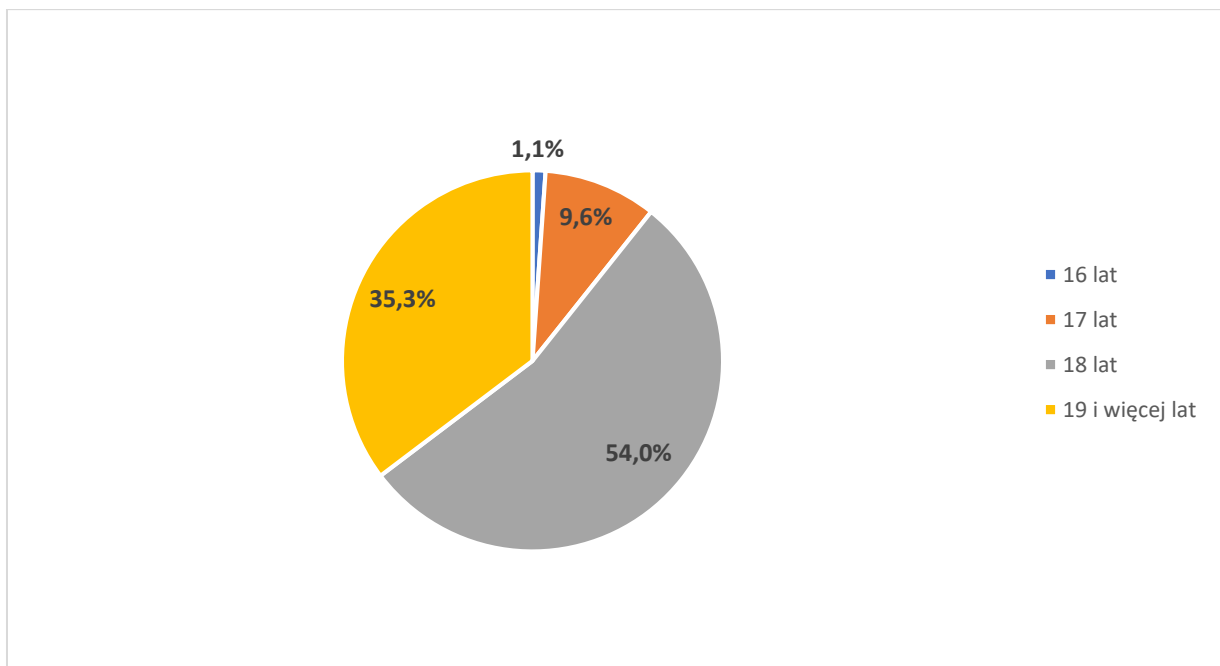
WYKRES 1. STRUKTURA RESPONDENTÓW WEDŁUG PŁCI – BADANIE UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=187.

Wśród badanych najczęściej było osób w wieku 18. lat (54,0%). Drugą pod względem liczebności grupę stanowili uczniowie i uczennice w wieku 19. i więcej lat. Niespełna 10% indagowanych (9,6%) to osoby w wieku 17. lat. Tylko 1,1% uczestników badania było w wieku 16. lat. Dane prezentuje wykres nr 2.

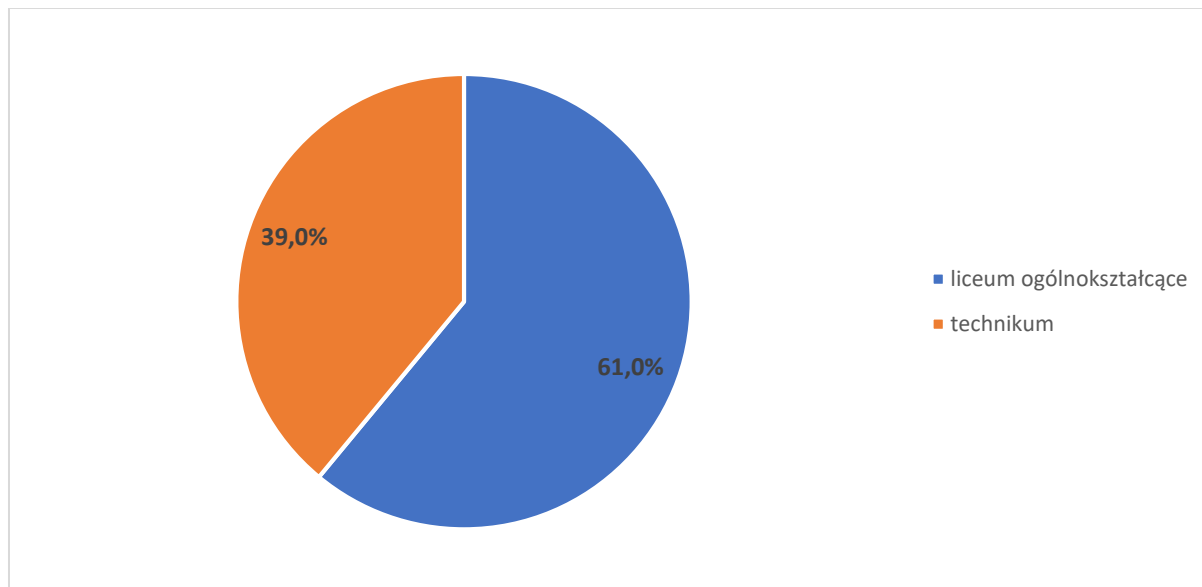
WYKRES 2. STRUKTURA RESPONDENTEK I RESPONDENTÓW WEDŁUG WIEKU – BADANIE UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=187.

Ankietowani określali również typ szkoły, w której pobierają naukę. Zdecydowana większość uczy się w liceach ogólnokształcących (61,0%). Pozostali (39,0%) to uczniowie i uczennice techników. Dane prezentuje wykres nr 3. Tylko jedna osoba zadeklarowała, że uczęszcza do trzeciej klasy, pozostałe uczyć się w klasie czwartej.

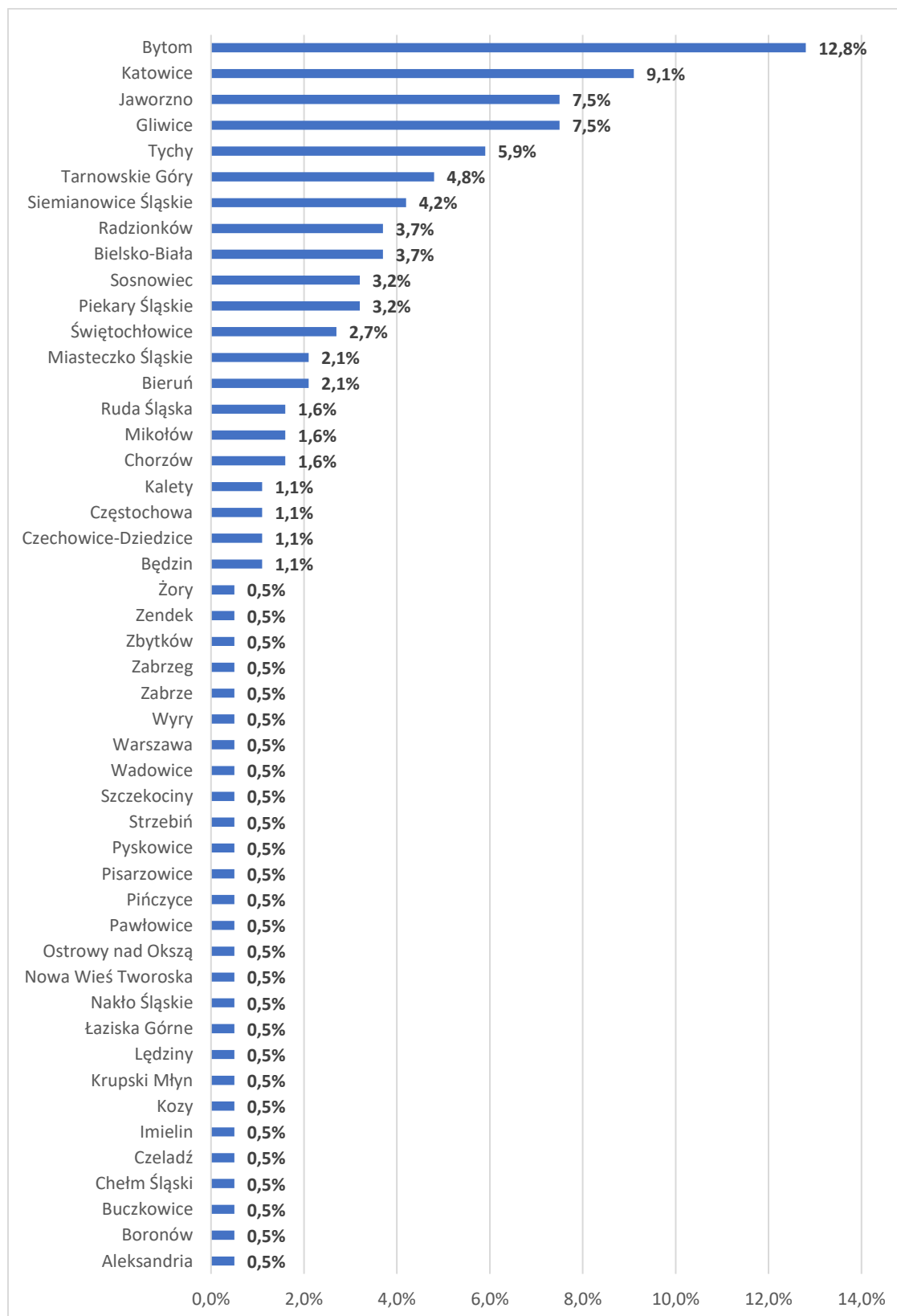
WYKRES 3. TYP SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ, DO KTÓREJ UCZĘSZCZAJĄ UCZNIOWIE I UCZENNICE

Źródło: *Badania i obliczenia własne, N=187.*

Wykres nr 4 prezentuje zestawienie miejscowości, które zamieszkują respondenci i respondentki. Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że większość osób uczestniczących w badaniu zamieszkuje województwo śląskie. Najliczniej reprezentowaną wśród badanych grupę stanowili uczennice i uczniowie mieszkający w Bytomiu (12,8%). Na drugim miejscu znalazły się osoby, które zamieszkują Katowice (9,1%), zaś na trzecim – ex aequo – mieszkańcy i mieszkanki Jaworzna i Gliwic (po 7,5%). Kolejno wskazywane były takie miasta, jak: Tychy (5,9% wskazań), Tarnowskie Góry (4,8%), Siemianowice Śląskie (4,2% odpowiedzi), Radzionków i Bielsko-Biała (po 3,7% wskazań) oraz Sosnowiec i Piekary Śląskie (po 3,2% odpowiedzi). W Świętochłowicach mieszka 2,7% ankietowanych, a Miasteczko Śląskie i Bieruń reprezentowało po 3,3% ankietowanych, zaś Rybnik, Milówkę i Częstochowę po 2,7% pytanych. W Będzinie mieszczą się szkoły 2,1% respondentów i respondentek. Ruda Śląska, Mikołów i Zabrze podawane były jako miejsca zamieszkania przez 1,6% indagowanych, natomiast Kalety, Częstochowę, Czechowice-Dziedzice oraz Będzin zamieszkuje po 1,1% indagowanych. Pojedyncze osoby wskazywały różne inne miejscowości, głównie z obszaru województwa śląskiego.

WYKRES 4. MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

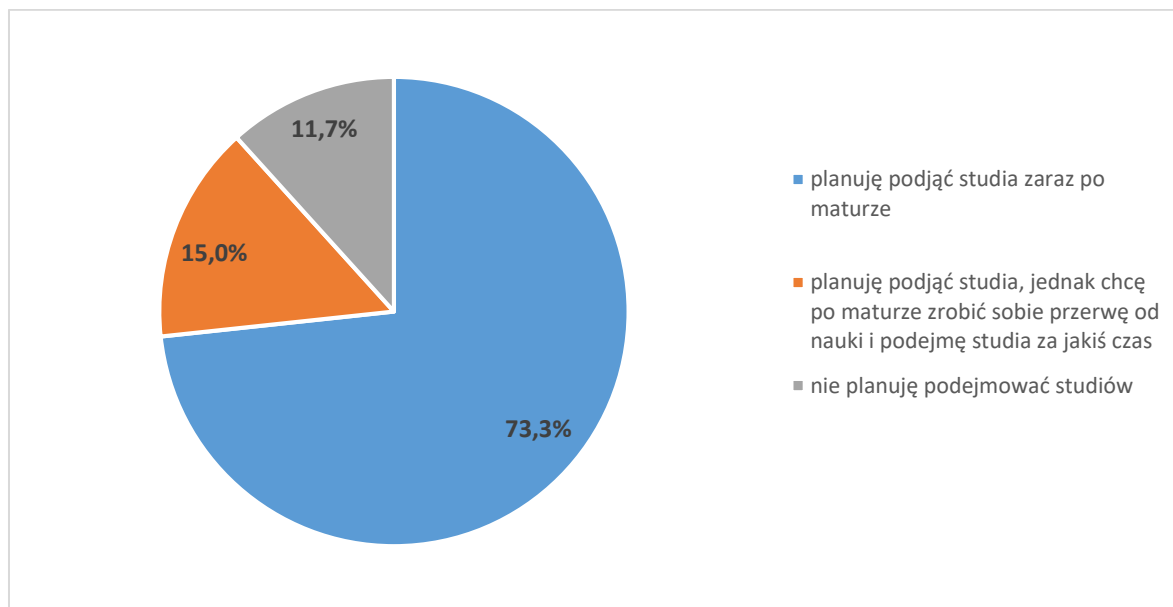
* Wykres nie uwzględnia braków danych.
Źródło: Badania i obliczenia własne, N=187.

II. PLANY UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH DOTYCZĄCE DALSZEGO KSZTAŁCENIA

Pierwszy blok pytań dotyczył planów edukacyjnych uczniów i uczennic. Za szczególnie interesujące w tym kontekście uznano kwestie związane z podejmowaniem przez nich studiów tuż po ukończeniu szkoły. Dane zaprezentowane na wykresie nr 5 pokazują, że blisko trzy czwarte (73,3%) ankietowanych planuje podjąć studia zaraz po maturze. Z kolei 15,0% indagowanych przyznało, że zamierza podjąć studia, jednak po maturze chcą sobie zrobić przerwę. Najmniej respondentów i respondentek (11,7%) nie planuje podejmować studiów.

Na podstawie uzyskanych danych można stwierdzić, że zdecydowana większość uczniów i uczennic to przyszli studenci i studentki. Mają plany dotyczące dalszego kształcenia, co oznacza, że wśród osób kończących szkoły średnie powszechne zdaje się być przekonanie o znaczeniu i wartości wyższego wykształcenia.

WYKRES 5. PLANY UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH DOTYCZĄCE PODJĘCIA STUDIÓW ZARAZ PO MATURZE

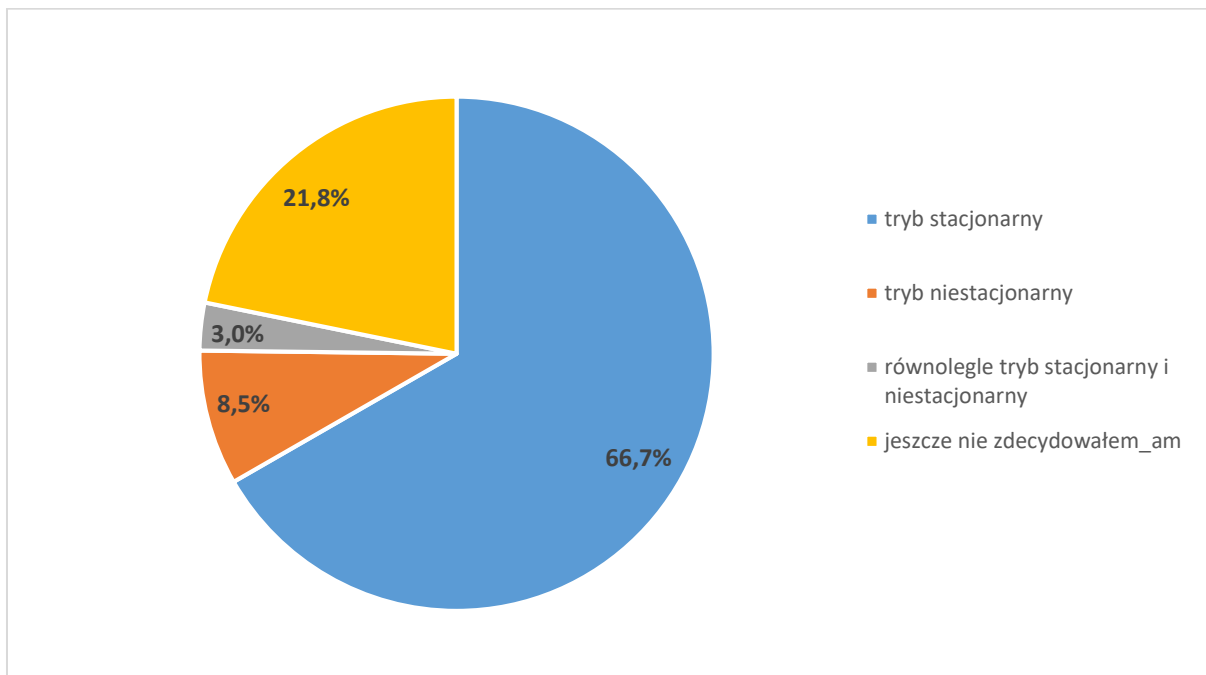

Źródło: *Badania i obliczenia własne, N=187.*

Kolejne pytanie dotyczyło trybu studiów, w jakim zamierzają studiować osoby badane. Dwie trzecie pytanym (66,7%) przyznało, że planują podjąć studia stacjonarne. Odsetek osób wskazujących na chęć podjęcia studiów niestacjonarnych wyniósł 8,5%, natomiast równoległe studia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym planuje 3,0% ankietowanych. Warto zwrócić uwagę na znaczący (21,8%) odsetek uczniów i uczennic, którzy dotąd nie zdecydowali, w jakim trybie będą studiowali. Dane prezentuje wykres nr 6.

Omówiony rozkład odpowiedzi wskazuje na znaczne zainteresowanie osób uczących się w szkołach średnich podjęciem studiów stacjonarnych, co można wiązać z brakiem konieczności ponoszenia kosztów związanych ze studiowaniem w tym trybie. To z pewnością jeden z ważniejszych powodów, dla których młodzież wybiera właśnie ten rodzaj studiów. Spory odsetek osób niezdecydowanych co do wyboru trybu studiów to potencjalni odbiorcy działań promocyjnych szkół wyższych, które mogą starać się pozyskać kandydatów na studia w tej grupie młodzieży.

WYKRES 6. TRYB STUDIÓW, W JAKIM ZAMIERZAJĄ STUDIOWAĆ UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

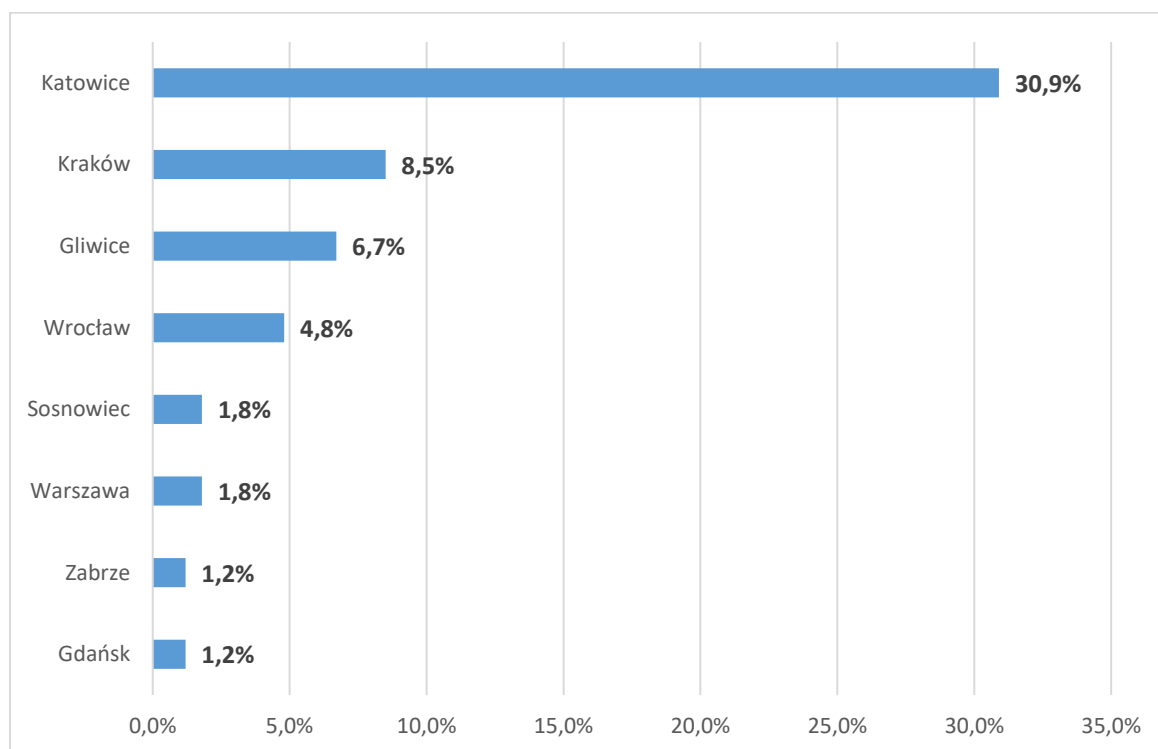

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

Uczniowie i uczennice odpowiedzieli również na pytanie dotyczące miasta, w jakim zamierzają studiować. Dane na wykresie nr 7 wskazują na Katowice jako miasto, w którym planuje podjąć studia największy odsetek badanych (30,9%). Wśród innych najczęściej wymienianych miast znalazł się Kraków (8,5% wskazań), Gliwice (6,7%) i Wrocław (4,8%). Nie więcej niż 1,8% pytanym wskazało na Sosnowiec, Warszawę, Zabrze i Gdańsk.

Zadeklarowany przez największą grupę ankietowanych wybór Katowic jako miasta, w którym zamierzają podjąć studia ma kilka możliwych uzasadnień. Przede wszystkim Katowice to duży ośrodek akademicki, w którym swoje siedziby ma wiele szkół wyższych – ich oferta jest z pewnością atrakcyjna dla wielu młodych ludzi. Nie bez znaczenia pozostaje zapewne również fakt, że prawie wszyscy ankietowani zamieszkują województwo śląskie, zatem decyzja o podjęciu studiów w mieście, które znajduje się blisko ich miejsca zamieszkania jest podyktowany względami praktycznymi, takimi jak ograniczenie kosztów związanych z dojazdem i zakwaterowaniem.

WYKRES 7. NAJCZĘŚCIEJ WSKAZYWANE MIASTA, W JAKICH ZAMIERZAJĄ STUDIOWAĆ UCZENNICE I UCZNIOWIE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

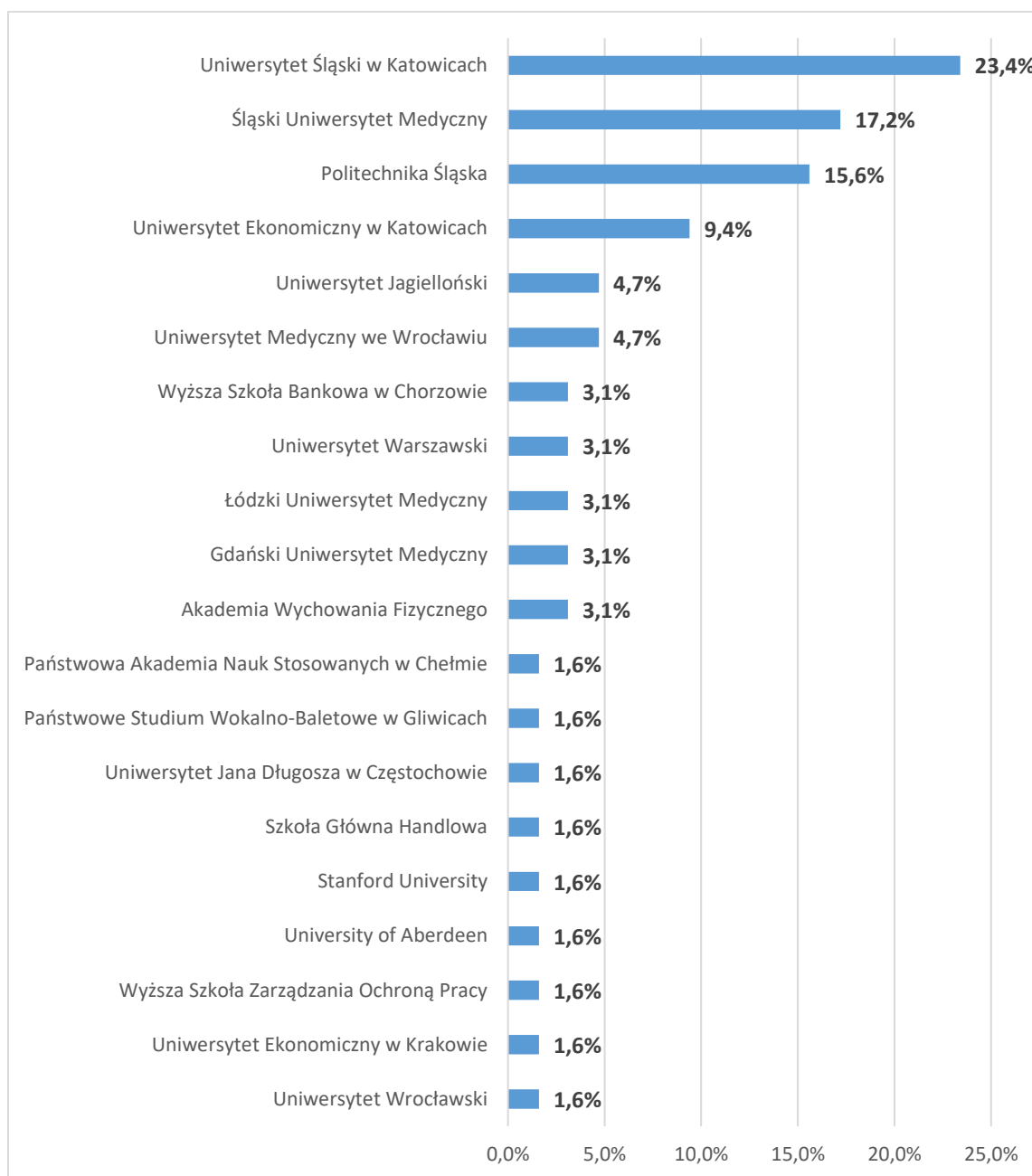
* Wykres uwzględnia zestawienie najczęściej wskazywanych miast.

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

Uczniów i uczennice zdecydowanych co do wyboru miejsca studiowania zapytano także o uczelnie, w jakich zamierzają studiować. Dane zaprezentowane na wykresie nr 8 pokazują, że czołowe miejsce na liście wybieranych uczelni zajmuje Uniwersytet Śląski w Katowicach (23,4% wskazań). Na kolejnych miejscach lokuje się Śląski Uniwersytet Medyczny (17,2% odpowiedzi), Politechnika Śląska (15,6% wskazań) oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach (9,4% odpowiedzi). Rzadziej wskazywano takie uczelnie jak: Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu (4,7% odpowiedzi), jak również Wyższą Szkołę Bankową w Chorzowie, Uniwersytet Warszawski, Łódzki Uniwersytet Medyczny, Gdański Uniwersytet Medyczny czy Akademię Wychowania Fizycznego (po 31% odpowiedzi). Pojedyncze osoby podawały takie uczelnie, jak: Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie, Państwowe Studium Wokalno-Baletowe w Gliwicach, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie, Szkołę Główną Handlową, Wyższą Szkołę Zarządzania Ochroną Pracy, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Wrocławski czy uczelnie zagraniczne, jak: Stanford University czy University of Aberdeen.

Zabrane odpowiedzi potwierdzają, że znaczna część młodzieży uczącej się w szkołach ponadpodstawowych województwa śląskiego wybiera uczelnie działające w regionie. Na studia w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach decyduje się największa grupa absolwentów i absolwentek szkół średnich. Niemniej należy zauważyć, że uzyskane dane dotyczą tylko tych osób, które już wiedzą, jaką uczelnię wybiorą. Wśród tegorocznych maturzystów i maturzystek, biorących udział w badaniu w grudniu 2022 roku była bowiem duża grupa osób niezdecydowanych co do miejsca, w którym chciałyby studiować. Można założyć, że odpowiednia akcja informacyjno-promocyjna mogłaby przekonać je do podjęcia studiów w konkretnej uczelni.

WYKRES 8. UCZELNIE, W JAKICH ZAMIERZAJĄ STUDIOWAĆ UCZENNICE I UCZNIOWIE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

* Wykres nie uwzględnia braków danych.

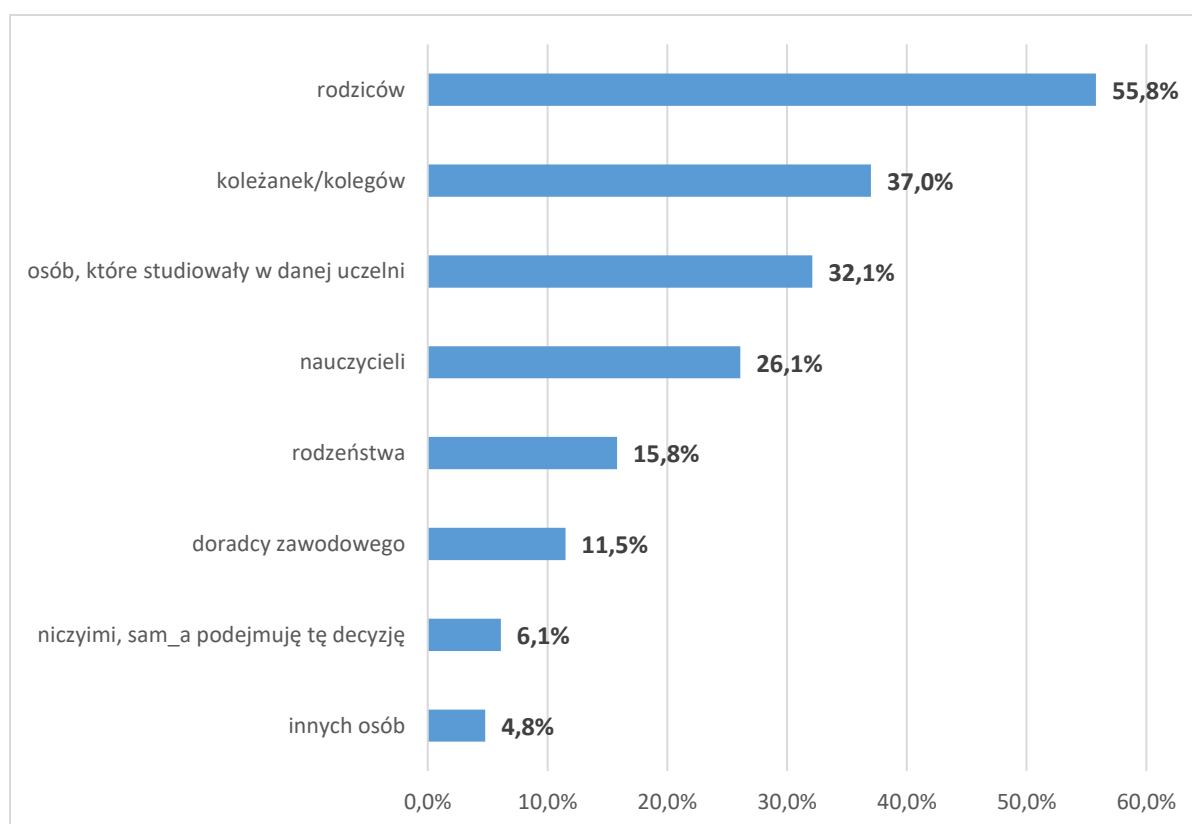
Źródło: Badania i obliczenia własne, N=64.

III. CZYNNIKI DECYDUJĄCE O WYBORZE UCZELNI I KIERUNKÓW STUDIÓW PRZEZ UCZENNICE I UCZNIÓW SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Decyzje dotyczące podjęcia studiów należą do jednych z najważniejszych w życiu młodych ludzi, dlatego też istotne było sprawdzenie, czym kierują się oni, dokonując wyboru konkretnej uczelni i kierunku. Jak pokazują dane przedstawione na wykresie nr 9, największy wpływ na decyzje edukacyjne młodzieży mają rodzice, na co wskazało 55,8% indagowanych. Rady koleżanek i kolegów przy podejmowaniu decyzji o wyborze uczelni bierze pod uwagę 37,0% badanych, natomiast dla 32,1% z nich znaczenie mają opinie osób, które studiowały w danej uczelni. Co czwarta osoba biorąca udział w badaniu (26,1%) zadeklarowała, że podejmując decyzje dotyczące studiów, bierze pod uwagę opinie nauczycieli. Inne osoby, których rady mają dla młodzieży w tym obszarze znaczenie to: rodzeństwo (15,8% wskazań) i doradcy zawodowi. Warto zauważyć, że tylko 6,1% ankietowanych zadeklarowało, że decyzje dotyczące kontynuowania kształcenia na poziomie wyższym podejmują samodzielnie, nie kierując się przy tym niczymi radami.

Na podstawie uzyskanych danych można stwierdzić, że rodzice pozostają osobami, które mają wpływ na decyzje edukacyjne młodzieży szkół ponadpodstawowych. Oznacza to, że planując działania informacyjno-promocyjne warto, by uczelnie uwzględniły tę kategorię osób w gronie ich potencjalnych odbiorców. Im więcej informacji o ofercie dydaktycznej dotrze bowiem do rodziców, tym większa szansa na zainteresowanie nią kandydatów na studia.

WYKRES 9. OSOBY, KTÓRYCH RADY BIORĄ POD UWAGĘ UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH, DECYDUJĄC O PODJĘCIU STUDIÓW NA KONKRETNEJ UCZELNI I KIERUNKU

* Wykres nie uwzględnia braków danych.

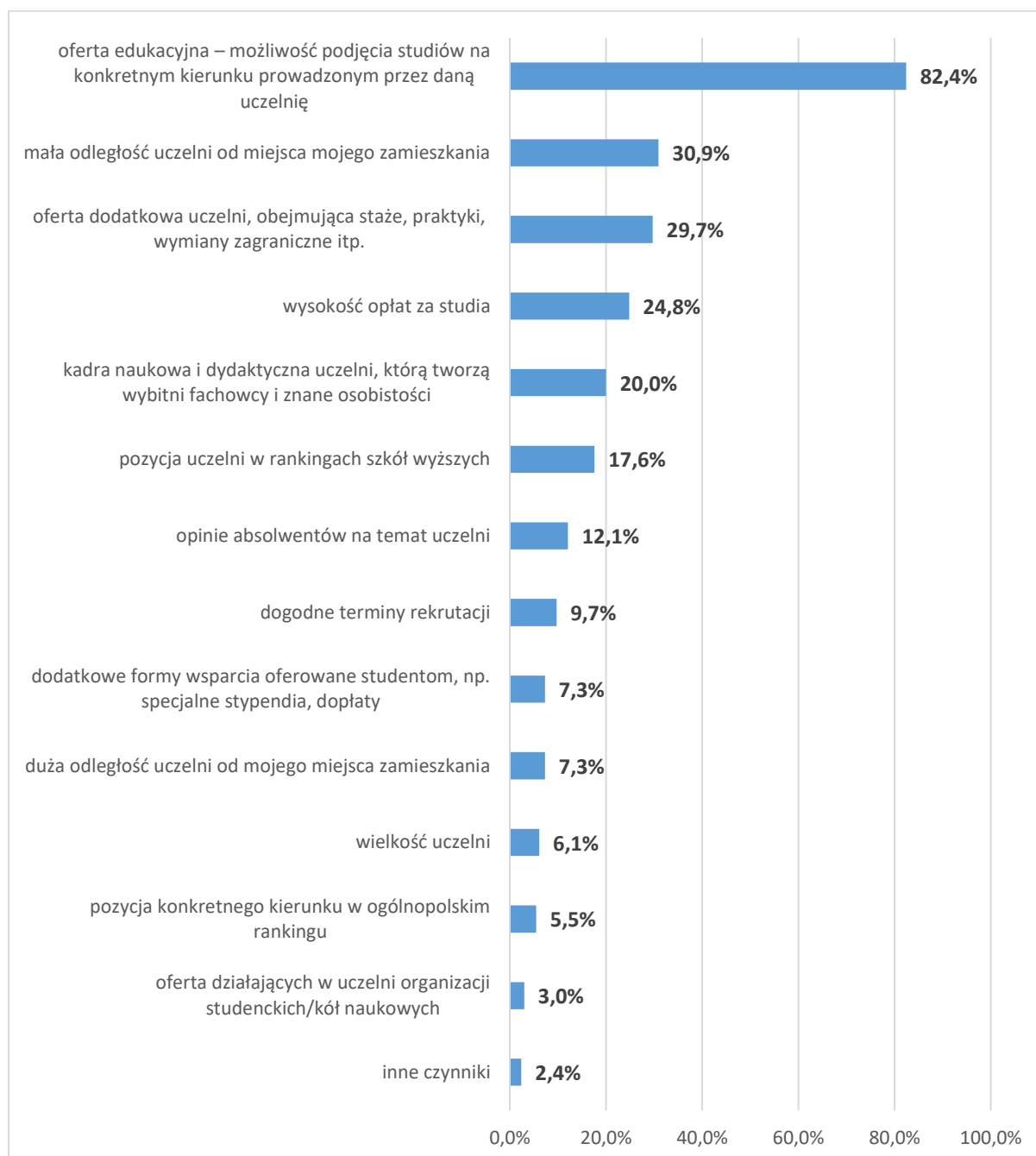
** Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

Uczennice i uczniowie zostali również poproszeni o wskazanie czynników odgrywających najważniejszą rolę przy podejmowaniu decyzji o studiowaniu w konkretnej uczelni. Zestawienie udzielonych przez nich odpowiedzi prezentuje wykres nr 10. Okazuje się, że wybór konkretnej uczelni jest przez zdecydowaną większość ankietowanych determinowany jej ofertą edukacyjną – 82,4% młodzieży chce podjąć studia na konkretnym kierunku prowadzonym przez daną uczelnię. Pozostałe determinanty wyboru uczelni wskazywane były wyraźnie rzadziej. I tak, dla 30,9% indagowanych znaczenie ma mała odległość uczelni od ich miejsca zamieszkania, natomiast dodatkowa oferta uczelni, obejmująca staże, praktyki i wymiany zagraniczne liczy się dla 29,7% pytanych. Mniej więcej co czwarta osoba ankietowana (24,8%) wskazała wysokość opłat za studia jako czynnik odgrywający najważniejszą rolę przy podejmowaniu decyzji o studiach w konkretnej uczelni, a co piąta (20,0%) za taki uznała kadre naukową i dydaktyczną uczelni, którą tworzą wybitni fachowcy i znane osobistości. Pozycja uczelni w rankingach szkół wyższych liczy się dla 17,6% ankietowanych, a opinie absolwentów stanowią czynnik kluczowy przy wyborze uczelni dla 12,1% pytanych. Dogodne terminy rekrutacji na studia wskazało 9,7% osób biorących udział w badaniu, natomiast 7,3% pytanych podało dodatkowe formy wsparcia oferowane studentom, np. stypendia oraz dużą odległość uczelni od miejsca zamieszkania. Wielkość uczelni ma znaczenie dla 6,1% indagowanych, a pozycja konkretnego kierunku w ogólnopolskim rankingu liczy się dla 5,5% z nich. Z kolei oferta działających w uczelni organizacji studenckich to czynnik wskazywany przez 3,0% ankietowanych.

Wyraźnie widać, że podstawową determinantą wyboru konkretnej uczelni jest jej oferta dydaktyczna – czynnik ten zwykle kierkuje zainteresowanie kandydatów podjęciem studiów właśnie w takiej, a nie innej szkole wyższej. Należy zatem kształtować ją w sposób przemyślany, dbając w szczególności o jej aktualność, w tym dopasowanie do zainteresowań młodzieży oraz do potrzeb rynku pracy.

WYKRES 10. CZYNNIKI ODGRYWAJĄCE NAJWAŻNIEJSZĄ ROLĘ PRZY PODEJMOWANIU PRZEZ UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ ŚREDNICH DECYZJI O STUDIOWANIU W KONKRETNEJ UCZELNI

* Wykres nie uwzględnia braków danych.

** Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedna odpowiedź.

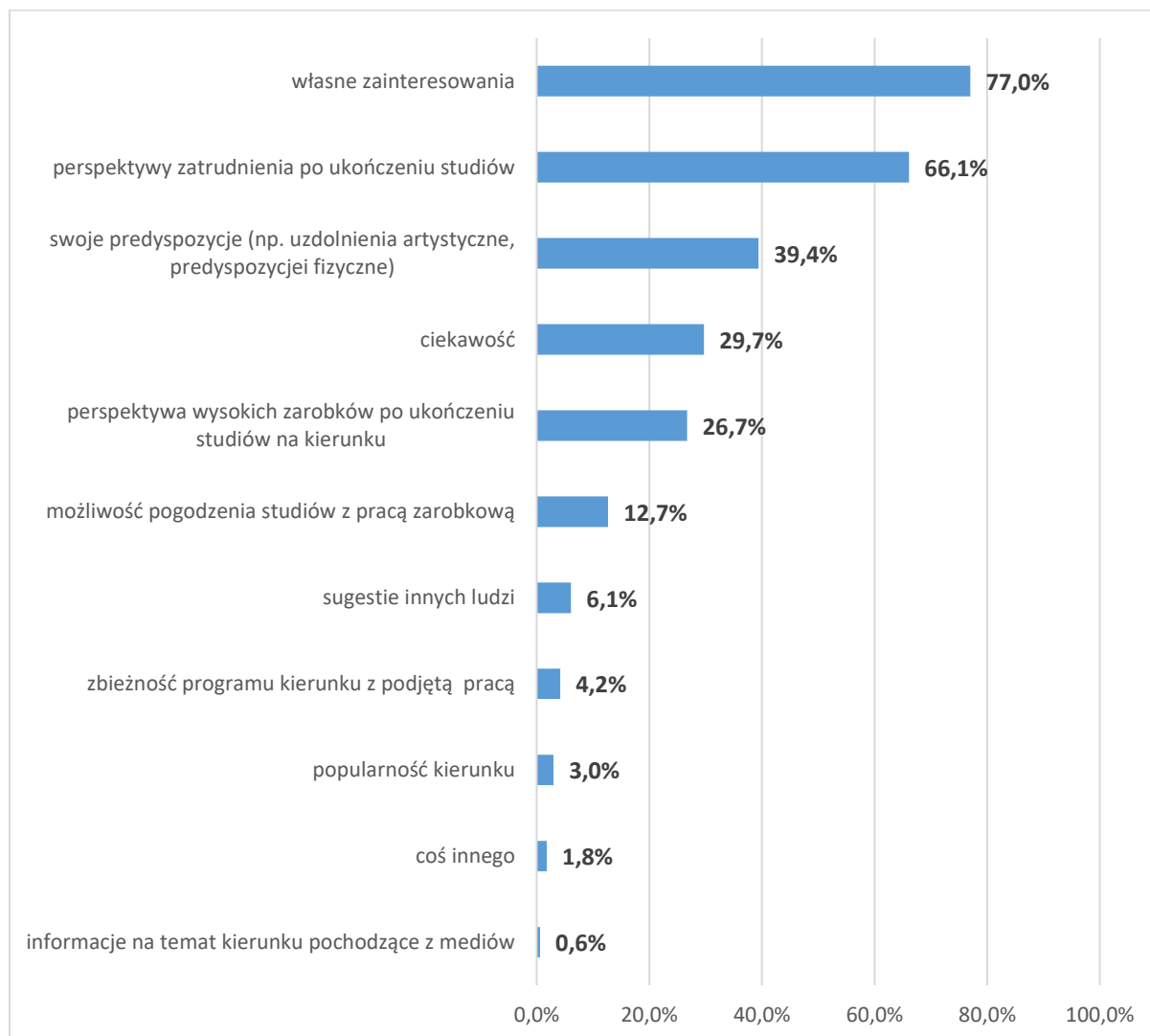
Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

Młodzi ludzie wskazywali także czynniki decydujące o wyborze konkretnych kierunków studiów. W świetle uzyskanych wyników (por. wykres 11) można stwierdzić, że wybierając kierunek studiów najczęściej badanych kieruje się własnymi zainteresowaniami (77,0% odpowiedzi), ale też ważne są dla nich perspektywy zatrudnienia po ukończeniu studiów (66,1% wskazań). Uczniowie i uczennice wskazywali również własne predyspozycje, takie jak uzdolnienia artystyczne, jako czynniki w znacznym stopniu determinujące ich wybory edukacyjne (39,4% wskazań). Ciekawość stanowi motywację do podjęcia studiów na konkretnym kierunku dla 29,7% ankietowanych, natomiast perspektywa

wysokich zarobków po ukończeniu studiów zachęca do nich 26,7% badanych. O możliwości pogodzenia studiów z pracą zawodową wspominało 12,7% osób biorących udział w badaniu, natomiast na sugestie innych ludzi jako determinantę planów edukacyjnych wskazało 6,1% indagowanych. Pozostałe wymieniane przez młodzież czynniki to: zbieżność programu kierunku z podjętą pracą (4,2% odpowiedzi), popularność kierunku (3,0% wskazań) oraz informacje na temat kierunku pochodzące z mediów (0,6% odpowiedzi).

Uzyskane dane potwierdzają sformułowany już wcześniej wniosek: absolwenci i absolwentki szkół ponadpodstawowych najczęściej wybierają kierunki studiów zgodne z ich zainteresowaniami, a jednocześnie takie, które dają dobre perspektywy zatrudnienia po ukończeniu studiów. Ważne jest zatem, by uczelnie na bieżąco monitorowały preferencje edukacyjne uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych i reagowały na nie, dopasowując do nich ofertę dydaktyczną, uwzględniając przy tym potrzeby rynku pracy.

WYKRES 11. CZYNNIKI ODGRYWAJĄCE NAJWAŻNIEJSZĄ ROLĘ PRZY PODEJMOWANIU PRZEZ UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ ŚREDNICH DECYZJI O PODJĘCIU STUDIÓW NA KONKRETNYM KIERUNKU

* Wykres nie uwzględnia braków danych.

** Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedna odpowiedź.

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

IV. OCZEKIWANIA UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH WOBEK STUDIÓW

W celu pogłębionego rozpoznania oczekiwań względem studiów, uczennice i uczniowie zostali poproszeni o ustosunkowanie się do dziewięciu stwierdzeń dotyczących planowanego kształcenia na poziomie wyższym. Zestawienie odpowiedzi na to pytanie prezentuje wykres nr 12.

Okazuje się, że najbardziej oczekiwanym przez osoby ankietowane efektem podjęcia przez nie studiów jest poszerzenie wiedzy. Aż 78,8% pytanym zdecydowanie zgodziło się ze stwierdzeniem „Oczekuję, że podczas studiów znacznie poszerzę swoją wiedzę”, a 17,0% wybrało odpowiedź „raczej tak”. W odniesieniu do kolejnego zdania „Chciał_a_bym, aby studia umożliwiły mi wejście na rynek pracy” 77,5% indagowanych wybrało odpowiedź „zdecydowanie tak”, a 15,8% odpowiedź „raczej tak”. Potwierdza się więc sformułowany wcześniej wniosek, zgodnie z którym młodzież wybiera kierunki studiów, które rozwijają jej zainteresowania i jednocześnie umożliwiają znalezienie zatrudnienia kierunku, na których absolwentki i absolwentów będzie popyt na rynku pracy.

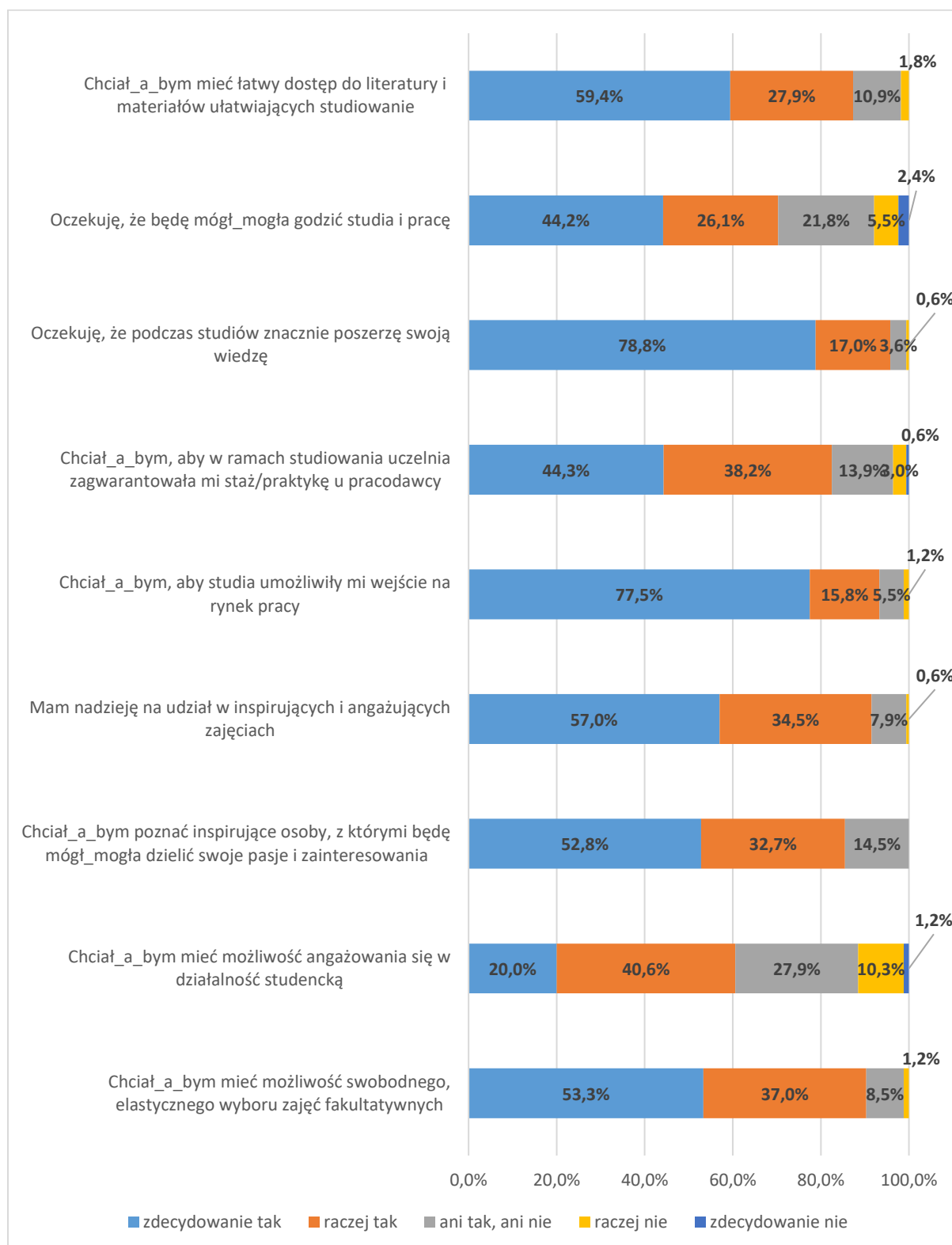
Osoby ankietowane wyrażały również swój stosunek do stwierdzeń odnoszących się do warunków studiowania. Odpowiedź „zdecydowanie tak” w odniesieniu do zdania „Chciał_a_bym mieć łatwy dostęp do literatury i materiałów ułatwiających studiowanie” wybrało 59,4% pytanym, a 27,9% wskazało odpowiedź „raczej tak”. Nadzieję na udział w angażujących i inspirujących zajęciach wyraziło 57,0% badanych, którzy wybrali odpowiedź „zdecydowanie tak” i 34,5% uczniów i uczennic wskazujących odpowiedź „raczej tak”. O tym, że kandydaci i kandydatki na studia chcieliby/chciałyby mieć możliwość swobodnego i elastycznego wyboru zajęć fakultatywnych przekonują głosy 53,3% ankietowanych podających odpowiedź „zdecydowanie tak” i 37,0% indagowanych wskazujących na odpowiedź „raczej tak”. Dla maturzystów i maturzystek ważny jest również kontakt z inspirującymi osobami, z którymi mogliby/mogłyby dzielić swoje pasje i zainteresowania (52,8% odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz 32,7% odpowiedzi „raczej tak”).

Warto zauważyć, że osoby uczące się w szkołach ponadpodstawowych mają nieco mniejsze oczekiwania w odniesieniu do łączenia studiów z pracą zarobkową, choć i tak ponad połowa badanych przyznała, że jest to dla nich ważne. Odpowiedź „zdecydowanie tak” w stosunku do stwierdzenia: „Oczekuję, że będę mógł_mogła łączyć studia i pracę” wybrało 44,2% pytanym, a 26,1% ankietowanych wskazało opcję „raczej tak”. Zagwarantowania stażu/praktyki u pracodawcy oczekuje łącznie 82,5% indagowanych, przy czym odnotowano zbliżony odsetek odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak” (odpowiednio 44,3% i 38,2%).

Najmniej badanych spodziewa się, że studia dadzą im możliwość angażowania się w działalność studencką: co piąta osoba biorąca udział w ankiecie (20,0%) wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”, a 40,6% pytanym podało odpowiedź „raczej tak”.

Zebrane dane pozwalają stwierdzić, że oczekiwania uczniów i uczennic względem studiów są zbieżne z deklarowanymi przez nich/nie powodami, dla których wybierają konkretne kierunki studiów. Najważniejsze jest dla nich, by studia rozwijały ich zainteresowania, a ich ukończenie stwarzało dobre perspektywy zatrudnienia, natomiast najmniej istotne jest dla nich angażowanie się w działalność studencką. Należy się zatem spodziewać, że poszukując informacji na temat oferty dydaktycznej uczelni kandydaci i kandydatki na studia częściej będą poszukiwali informacji na temat programów studiów, niż na temat działalności organizacji studenckich.

WYKRES 12. OCZEKIWANIA WZGLĘDEM STUDIÓW WYRAŻANE PRZEZ UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

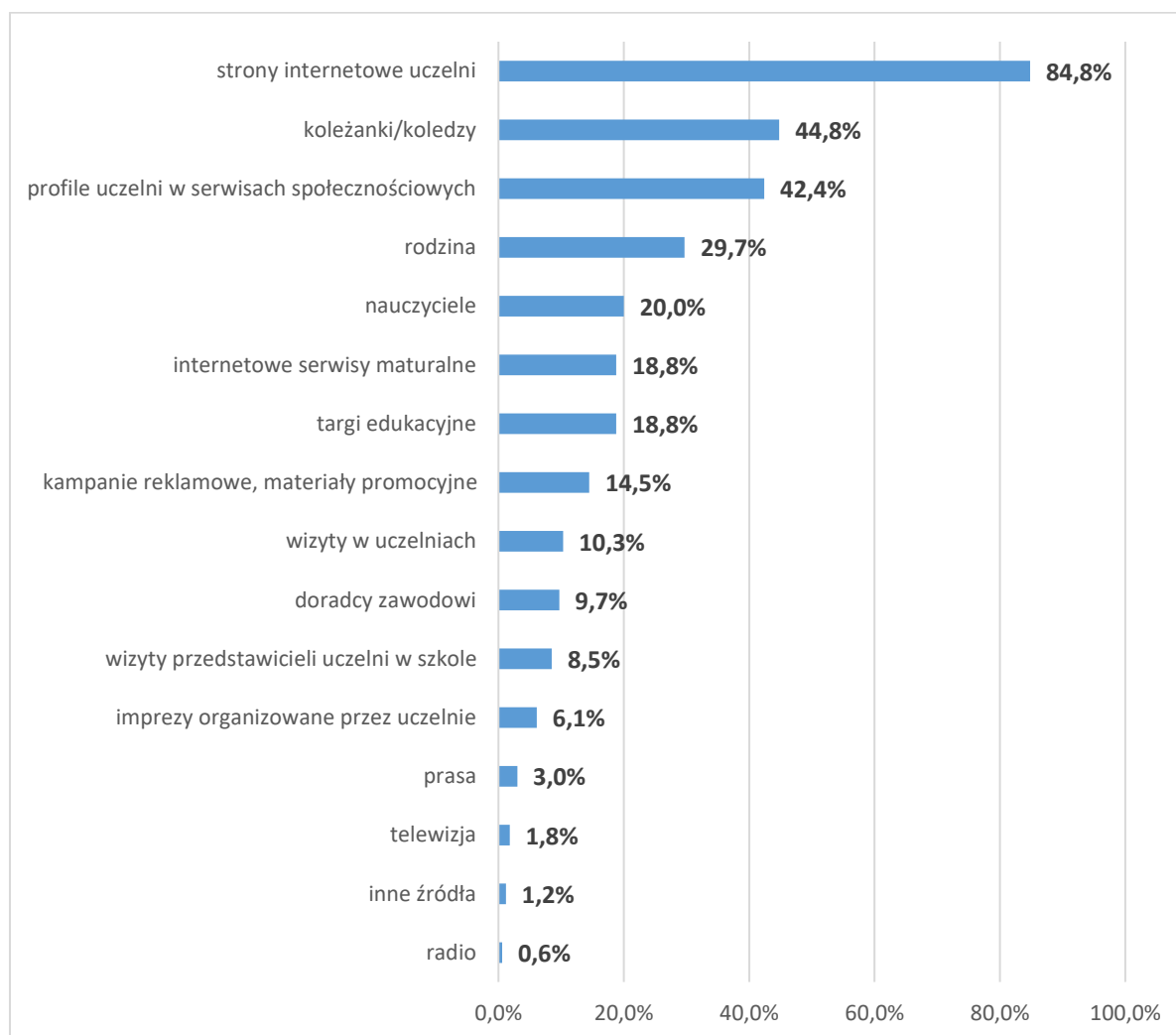
V. ŹRÓDŁA I RODZAJE INFORMACJI O INTERESUJĄCYCH UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH UCZELNIACH I KIERUNKACH STUDIÓW

Kolejny blok pytań dotyczył źródeł i rodzajów informacji o interesujących uczniów i uczennice uczelniach i kierunkach studiów.

Jak pokazują dane zawarte na wykresie nr 13, najważniejszym źródłem informacji na temat uczelni i kierunków studiów są strony internetowe szkół wyższych, na co wskazało 84,4% indagowanych. Znaczna część badanych czerpie wiedzę na ten temat również od koleżanek i kolegów (44,8%) oraz z profili uczelni w serwisach społecznościowych (42,4%). Dla 29,7% uczniów i uczennic źródłem informacji o szkołach wyższych i kierunkach studiów jest rodzina, natomiast nauczyciele przekazują je co piątej ankietowanej osobie (20,0%). Internetowe serwisy maturalne oraz targi edukacyjne to ważne źródło wiedzy o ofercie edukacyjnej szkół wyższych dla 18,8% indagowanych, a kampanie reklamowe i materiały promocyjne wskazało 14,5% z nich. Mniej więcej co dziesiąta osoba biorąca udział w badaniu czerpie tego rodzaju informacje z wizyt w uczelniach (10,3%) oraz od doradców zawodowych (9,7%). Na wizyty przedstawicieli uczelni w szkołach wskazało 8,5% indagowanych, a na imprezy organizowane przez uczelnie 6,2% z nich. Zdecydowanie najmniej popularne źródła informacji stanowią media tradycyjne, takie jak: prasa (3,0%), telewizja (1,8%) czy radio (0,6%).

Identyfikowanie stron internetowych uczelni jako podstawowych źródeł informacji na temat ich oferty edukacyjnej stanowi jednoznaczne wskazanie na potrzebę dostosowania ich konstrukcji i zawartości do potrzeb i oczekiwań kandydatek i kandydatów na studia. Treści (zwłaszcza te, które dotyczą programów studiów czy kryteriów przyjęć na studia) powinny być łatwo dostępne i prezentowane w sposób przystępny, a zarazem przyciągający uwagę. Warto również zadbać o wizerunek uczelni w mediach społecznościowych, ponieważ również one są ważnym nośnikiem informacji dla kandydatów na studia. Warto w szczególności rozważyć odpowiedni dobór mediów społecznościowych jako narzędzi służących informowaniu i promocji uczelni, uwzględniając aktualne trendy związane z ich użytkowaniem przez młodzież.

WYKRES 13. ŹRÓDŁA INFORMACJI O INTERESUJĄCYCH UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH UCZELNIACH I KIERUNKACH STUDIÓW

* Wykres nie uwzględnia braków danych.

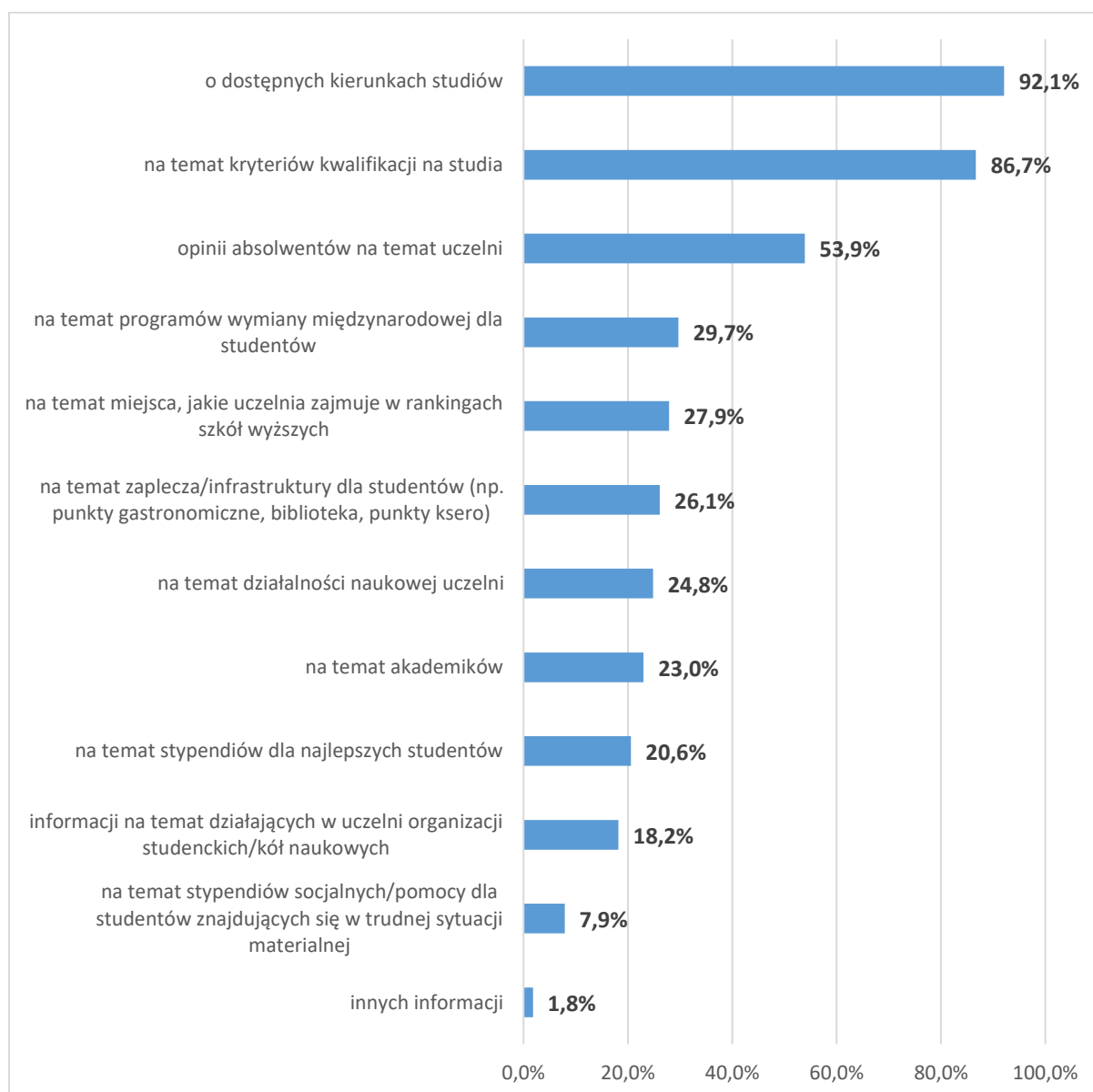
** Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedna odpowiedź.

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

Zapytani o to, jakich informacji o uczelniach i kierunkach studiów poszukują, uczennice i uczniowie wskazywali, że są zainteresowani przede wszystkim informacjami o dostępnych kierunkach studiów (92,1%) oraz kryteriami kwalifikacji na studia (86,7%). Ważne są dla nich również opinie absolwentek i absolwentów na temat uczelni, na co wskazało 53,9% indagowanych. Zbliżony odsetek osób biorących udział w badaniu ma potrzebę pozyskania informacji dotyczących programów wymiany międzynarodowej dla studentek i studentów (29,7%), miejsca, które uczelnie zajmuje w rankingach szkół wyższych (27,9%) oraz na temat zaplecza/infrastruktury dla osób studiujących (26,1%). Mniej więcej co czwarta osoba badana jest zainteresowana działalnością naukową uczelni (24,8% wskazań) oraz domami studenckimi (23,0% odpowiedzi). Co piąty respondent i respondentka wskazywali, że ważne są dla nich informacje na temat stypendiów dla najlepszych studentów (20,6% wskazań). Podobny odsetek badanych (18,2%) interesuje się informacjami dotyczącymi działających w uczelni organizacji studenckich i kół naukowych. Najmniej indagowanych wyraziło zainteresowanie danymi na temat pomocy materialnej dla osób studiujących, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej (7,9%). Szczegółowe dane prezentuje wykres nr 14.

Uzyskane dane nawiązują do konkluzji sformułowanych we wcześniejszym fragmencie raportu: najważniejsze informacje, jakich poszukują kandydaci i kandydatki na studia to te, które dotyczą dostępnych kierunków studiów oraz kryteriów kwalifikacji na studia. Okazuje się jednak, że pożądane jest przez nich również pozyskiwanie opinii absolwentek i absolwentów na temat uczelni, ich wiedza i doświadczenie związane ze studiami. Ważne jest zatem, by promując daną uczelnię, silnie eksponować informacje dotyczące programów studiów oraz kryteriów naboru na konkretne kierunki studiów. Informacje te warto wzmocnić publikując sylwetki i opinie absolwentów uczelni, są oni bowiem jej ambasadorami i jako tacy mogą skutecznie zachęcać do podejmowania studiów, które są w niej prowadzone.

WYKRES 14. RODZAJE INFORMACJI O INTERESUJĄCYCH UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH UCZELNIACH I KIERUNKACH STUDIÓW

* Wykres nie uwzględnia braków danych.

** Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedna odpowiedź.

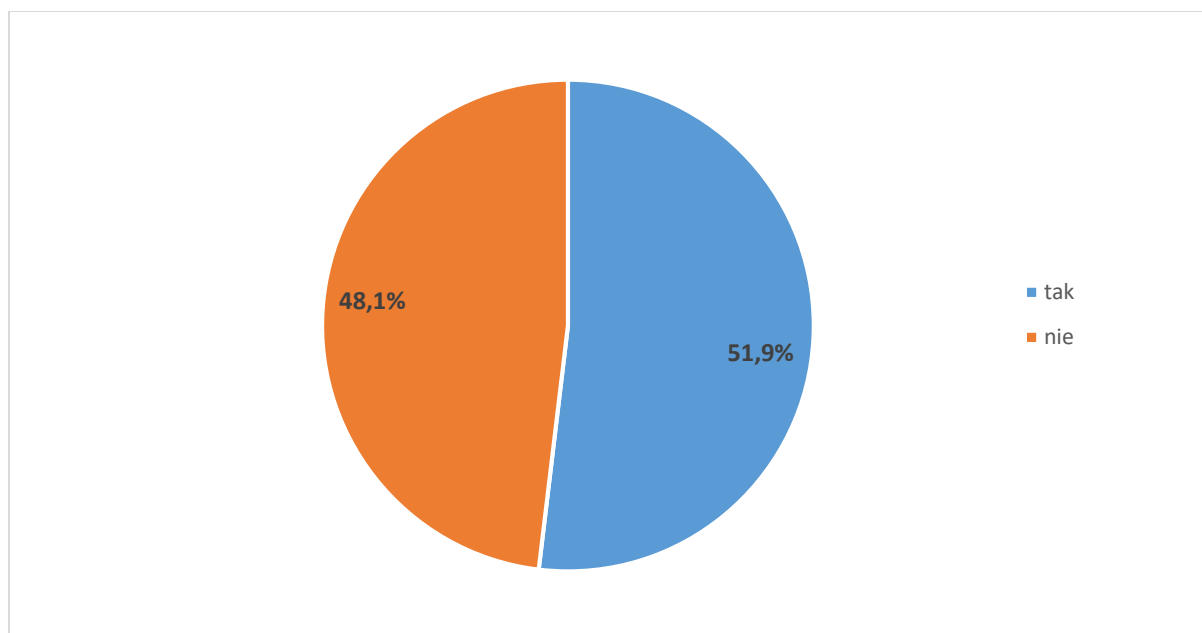
Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

VI. WSPÓŁPRACA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH, DO KTÓRYCH UCZĘSZCZAJĄ UCZNIOWIE I UCZENNICE Z UNIWERSYTETEM ŚLĄSKIM W KATOWICACH

Jednym z celów podejmowanych badań było poznanie opinii, jakie mają uczennice i uczniowie szkół ponadpodstawowych o Uniwersytecie Śląskim. Na pytanie, czy kiedykolwiek zetknęli bądź zetknęły się z materiałami (treściami) promującymi studiowanie w tej uczelni, 51,9% indagowanych odpowiedziało twierdząco, natomiast pozostali udzielili odpowiedzi negatywnej (por. wykres nr 15).

Biorąc pod uwagę fakt, że w badaniu wzięli udział głównie uczniowie i uczennice szkół działających na terenie województwa śląskiego można stwierdzić, że odsetek osób deklarujących styczność z materiałami promującymi studiowanie w UŚ jest umiarkowanie duży. Należało bowiem spodziewać się, że działalność edukacyjna największej uczelni w regionie powinna być identyfikowana przez wszystkich bądź prawie wszystkich uczniów i uczennice szkół ponadpodstawowych z tego obszaru. Warto więc wzmocnić działania promujące studia w Uniwersytecie Śląskim, adresując je bezpośrednio do osób uczących się w liceach i technikach funkcjonujących w województwie śląskim.

WYKRES 15. DEKLARACJE UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH DOTYCZĄCE ZETKNIĘCIA SIĘ Z MATERIAŁAMI (TREŚCIAMI) PROMUJĄCYMI STUDIOWANIE W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM

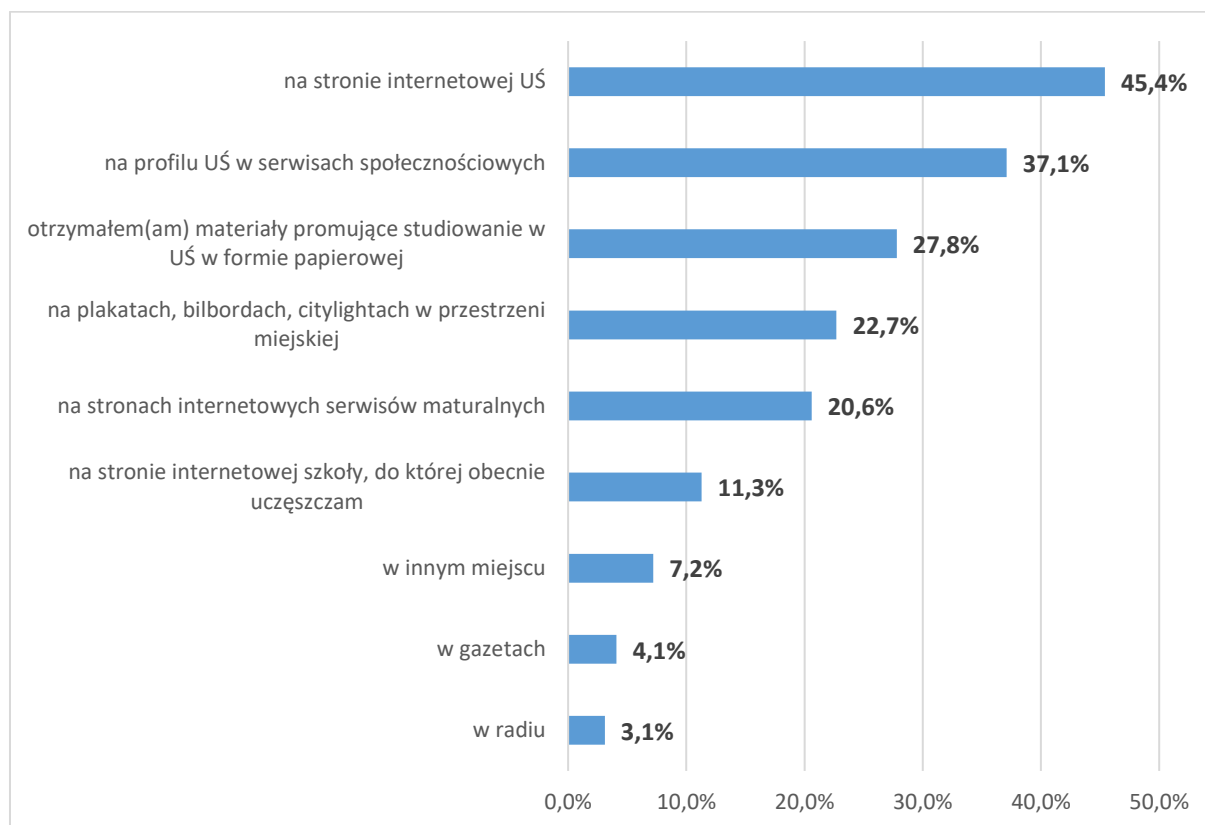
Źródło: Badania i obliczenia własne, N=187.

Pogłębieniu wiedzy na temat znajomości materiałów promujących studiowanie w UŚ służyło kolejne pytanie, dotyczące miejsc i okoliczności, w których uczennice i uczniowie się z nimi zetknęli. Odpowiedzi ankietowanych zestawione na wykresie nr 16 potwierdzają konstatację sformułowaną we wcześniejszej części raportu, zgodnie z którą najważniejszymi nośnikami informacji o ofercie edukacyjnej uczelni są strony internetowe oraz profile na portalach społecznościowych uczelni: odpowiednio 45,4% i 37,1% maturzystów i maturzystek wskazała stronę internetową UŚ oraz profile UŚ w serwisach społecznościowych jako miejsca, w których zetknęli się z materiałami promującymi studiowanie w tej uczelni. Materiały promujące w formie papierowej otrzymało 27,8% pytanym, a plakaty, billboardy i citylighty promujące ofertę dydaktyczną uczelni dostrzegło 22,7% indagowanych. Co piąta osoba uczestnicząca w badaniu (20,6%) przyznała, że takie informacje pozyskała z internetowych serwisów maturalnych. Według 11,3% uczniów i uczennic materiały prezentujące informacje na temat

studiowania w UŚ były zamieszczone na stronach internetowych ich szkół. Tradycyjne media: prasa i radio wskazywane były przez ankietowanych stosunkowo rzadko (odpowiednio: 4,15 i 3,1% wskazań).

Zabrane dane potwierdzają, że pierwszym miejscem, w którym poszukuje się informacji o ofercie dydaktycznej Uniwersytetu Śląskiego jest przestrzeń wirtualna, tj. strona internetowa i profile uczelni w serwisach społecznościowych. Dlatego też szczególnie ważne jest, by uczennice i uczniowie mogli do nich łatwo dotrzeć i by mogli tam uzyskać odpowiedzi na wszystkie (lub przynajmniej na większość) pytań dotyczących studiowania w UŚ.

WYKRES 16. MIEJSCA I OKOLICZNOŚCI, W KTÓRYCH UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH ZETKNĘLI SIĘ Z MATERIAŁAMI (TREŚCIAMI) PROMUJĄCYMI STUDIOWANIE W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM

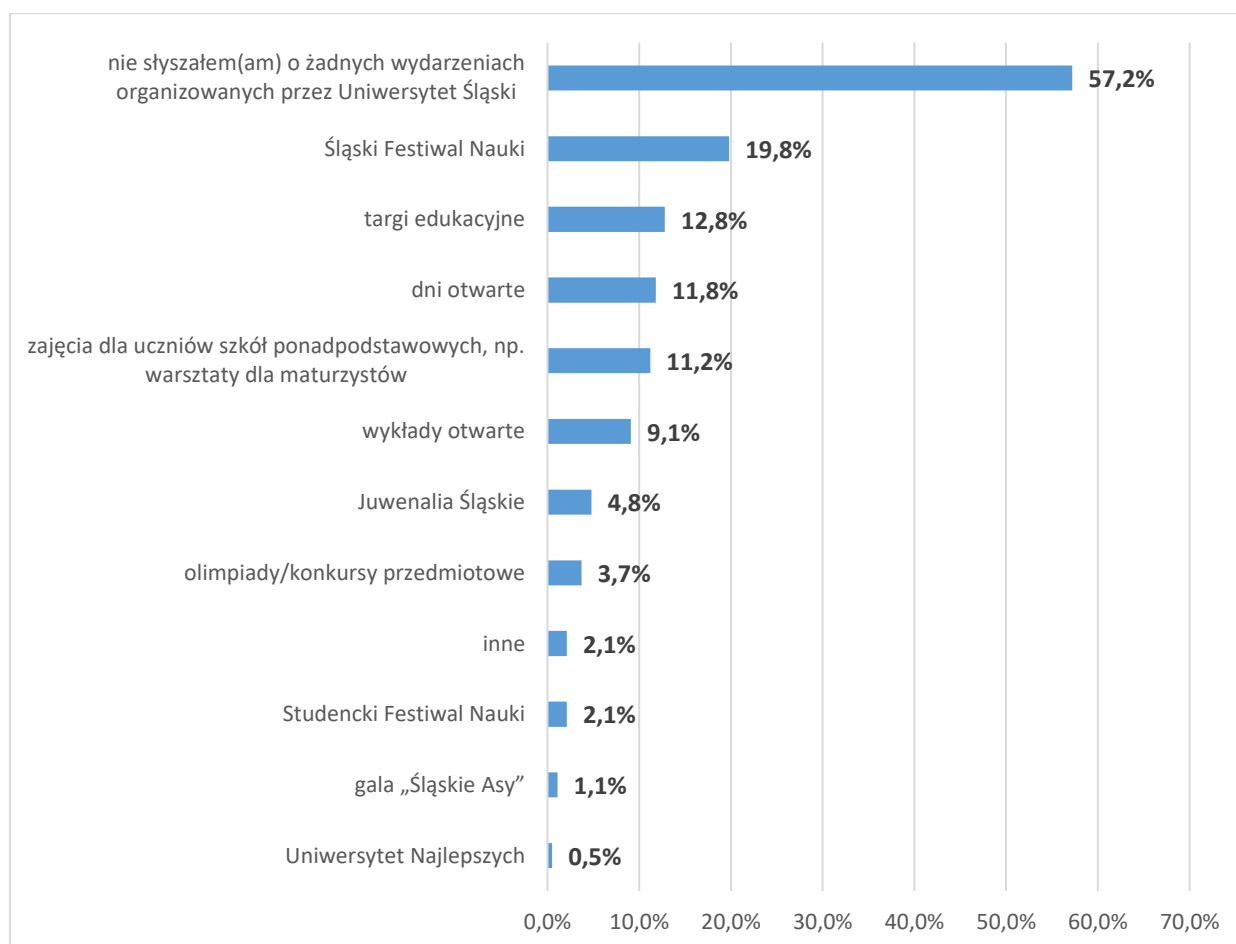
* Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedną odpowiedź.
Źródło: Badania i obliczenia własne, N=97.

Ankietowani zostali również zapytani o konkretne wydarzenia organizowane bądź współorganizowane przez UŚ, w których brali udział. Rozkład odpowiedzi na to pytanie prezentuje wykres nr 17. Należy zauważyć, że większość badanych (57,2%) nigdy nie słyszała o wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez Uniwersytet Śląski. Tak duży odsetek osób, które nie identyfikują żadnych wydarzeń organizowanych pod egidą tej uczelni może – z jednej strony – świadczyć o ich niewystarczającej rozpoznawalności i nie dość skutecznym rozpropagowaniu informacji na ich temat wśród młodzieży uczęszczającej do szkół ponadpodstawowych. Z drugiej strony być może uczennice i uczniowie szkół ponadpodstawowych uczestniczą w wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez UŚ, jednak nie wiążą ich z tą uczelnią. Innymi słowy, być może nie dość mocno akcentuje się udział UŚ w organizowaniu niektórych przedsięwzięć, których adresatami są uczennice i uczniowie.

Wydarzeniem organizowanym przez Uniwersytet Śląski, w którym uczestniczyło najwięcej badanych jest Śląski Festiwal Nauki, na udział w którym wskazało 19,8% ankietowanych. Na drugim miejscu znalazły się targi edukacyjne, które rozpoznało 12,8% pytanym. Zbliżony odsetek uczniów i uczennic zadeklarował, że brali bądź brały udział w dniach otwartych (11,8% odpowiedzi) i w zajęciach dla szkół ponadpodstawowych (11,2% wskazań). Z kolei 9,1% indagowanych uczestniczyło w wykładach otwartych organizowanych przez UŚ. Mniej niż 5,0% wskazań zyskały takie wydarzenia, jak: Juwenalia Śląskie (4,8% odpowiedzi), olimpiady/konkursy przedmiotowe (3,7% wskazań), Studencki Festiwal Nauki (2,1% wskazań), gala „Śląskie Asy” (1,1% odpowiedzi) oraz Uniwersytet Najlepszych (0,5% wskazań).

Uzyskane dane pozwalają stwierdzić, że udział uczniów i uczennic w wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez UŚ nie jest szczególnie duży, a największą popularnością cieszy się wśród nich Śląski Festiwal Nauki. Warto byłoby zatem zintensyfikować działania promujące wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez tę uczelnię, uruchamiając różne kanały dystrybucji informacji na ten temat. Należy zadbać o to, by trafiły one bezpośrednio do młodzieży i były prezentowane w sposób dla niej atrakcyjny.

WYKRES 17. WYDARZENIA ORGANIZOWANE LUB WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ UNIwersYTET ŚLĄSKI, W KTÓRYCH BIORĄ UDZIAŁ UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

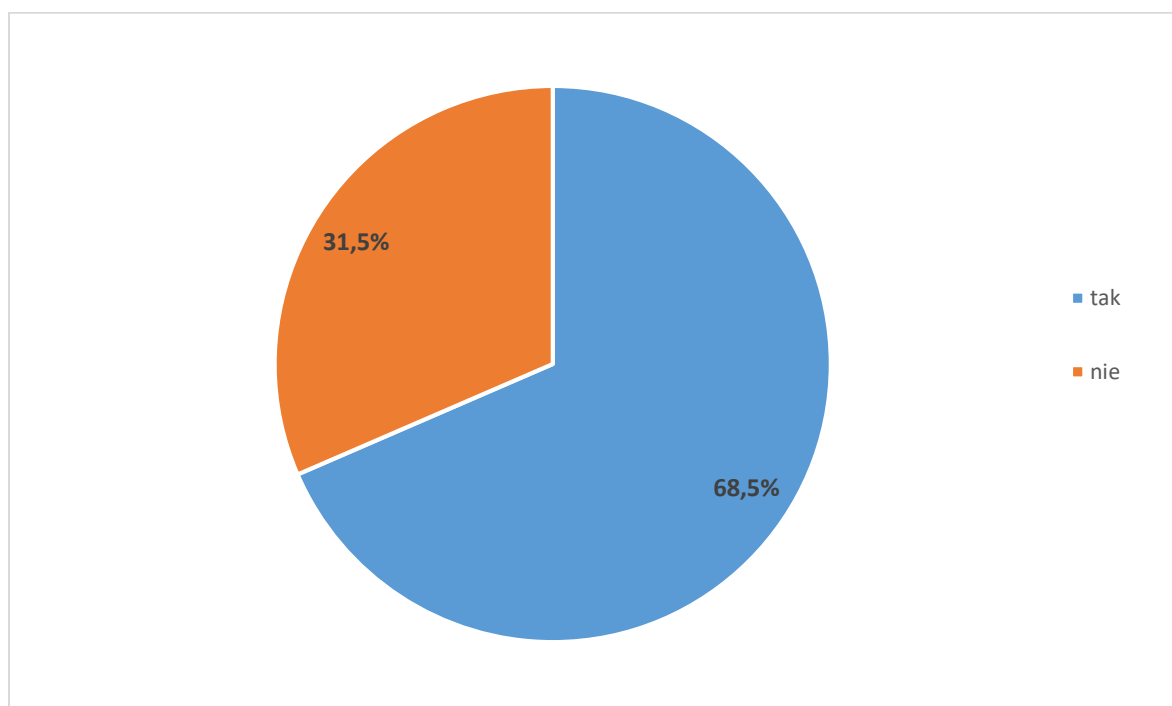

* Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedna odpowiedź.
 Źródło: Badania i obliczenia własne, N=187.

VII. PREFERENCJE UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH W ZAKRESIE PODJĘCIA STUDIÓW W UNIwersYTECIE ŚLĄSKIM

Osoby uczestniczące w badaniu zostały również poproszone o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy rozważają podjęcie studiów w Uniwersytecie Śląskim. Jak wynika z zestawienia zaprezentowanego na wykresie nr 18, dwie trzecie ankietowanych (68,5%) stanowią osoby, które biorą pod uwagę możliwość podjęcia studiów w tej uczelni, natomiast 31,5% indagowanych nie zakłada, że mogliby lub mogłyby studiować w Uniwersytecie Śląskim. Poziom ogólnego (wstępnego) zainteresowania uczniów i uczennic podjęciem studiów w Uniwersytecie Śląskim można więc ocenić jako duże.

WYKRES 18. DEKLARACJE UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH DOTYCZĄCE ROZWAŻANIA PODJĘCIA STUDIÓW W UNIwersYTECIE ŚLĄSKIM

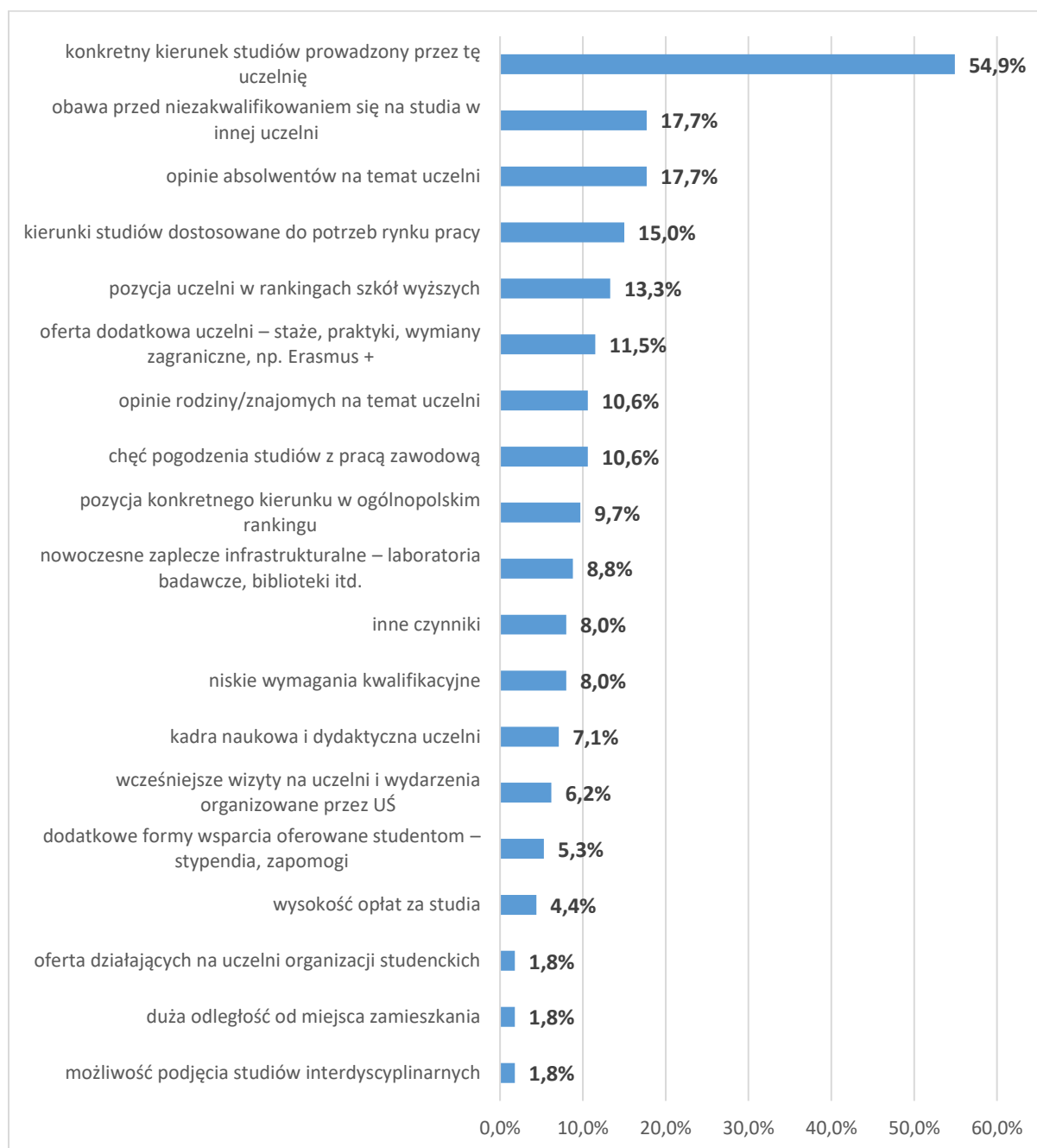
Źródło: Badania i obliczenia własne, N=165.

Pogłębieniu informacji na temat zainteresowania młodzieży studiowaniem w Uniwersytecie Śląskim służyło pytanie o powody, dla których uczennice i uczniowie, którzy rozważają podjęcie studiów w tej uczelni. Dane zawarte na wykresie nr 19 pokazują, że wyraźnie najczęściej wymienianą przesłanką uzasadniającą wybór tej uczelni jest konkretny kierunek, który jest przez nią prowadzony – odpowiedzi takiej udzieliło 54,9% badanych. Oferta dydaktyczna Uniwersytetu Śląskiego jest bardzo bogata, obejmuje wiele programów studiów z różnych dziedzin, co z pewnością może przyciągać kandydatów na studia i decydować o konkurencyjności tej uczelni względem innych szkół wyższych działających w regionie. Dwa kolejne powody, dla których uczniowie i uczennice rozważają podjęcie studiów w UŚ to obawa przed niezakwalifikowaniem się na studia w innej uczelni oraz opinie absolwentów na temat Uniwersytetu (każdą z tych odpowiedzi wybrało 17,7% ankietowanych). Ważnymi argumentami na rzecz wyboru UŚ jako miejsca studiowania są również oferowane w tej uczelni kierunki studiów dostosowane do potrzeb rynku pracy (15,0% odpowiedzi), pozycja uczelni w rankingach szkół wyższych (13,3% wskazań) oraz oferta dodatkowa uczelni, np. staże, praktyki, wymiany zagraniczne (13,3% odpowiedzi). Dla uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych przesłankami świadczącymi na rzecz UŚ są również opinie rodziny i znajomych na temat tej uczelni oraz chęć pogodzenia studiów z pracą

zawodową (po 10,6% wskazań). Liczy się dla nich również pozycja konkretnego kierunku w ogólnopolskich rankingach (9,7% odpowiedzi), ale też niskie wymagania kwalifikacyjne (8,0% odpowiedzi) oraz kadra naukowa i dydaktyczna uczelni (7,1% wskazań). Wcześniejsze wizyty w uczelni i udział w wydarzeniach organizowanych przez UŚ mają znaczenie dla wyboru tej uczelni jako miejsca studiowania przez 6,2% indagowanych. Z kolei kwestie związane z oferowanymi przez uczelnię dodatkowymi formami wsparcia (stypendiami, zapomogami itp.) liczą się dla 6,2% ankietowanych. Wysokość opłat za studia to czynnik decydujący dla 4,4% osób biorących udział w badaniu. Najczęściej podawano takie argumenty jak: oferta działających w uczelni organizacji studenckich, duża odległość od miejsca zamieszkania oraz możliwość podjęcia studiów interdyscyplinarnych (każdą z tych odpowiedzi wybrało 1,8% pytanych).

Wyraźnie widać, że uczennice i uczniowie konsekwentnie wskazują, że głównym powodem, dla którego decydują się na wybór uczelni jest konkretny kierunek studiów przez nią prowadzony. Tak jest również w wypadku osób, rozważających podjęcie studiów w Uniwersytecie Śląskim. Można wobec tego uznać, że od jakości oferty dydaktycznej tej uczelni i sposobu jej promowania w zasadniczej mierze będzie zależała liczba kandydatek i kandydatów na studia.

WYKRES 19. POWODY, DLA KTÓRYCH UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH ROZWAŻAJĄ PODJĘCIE STUDIÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM

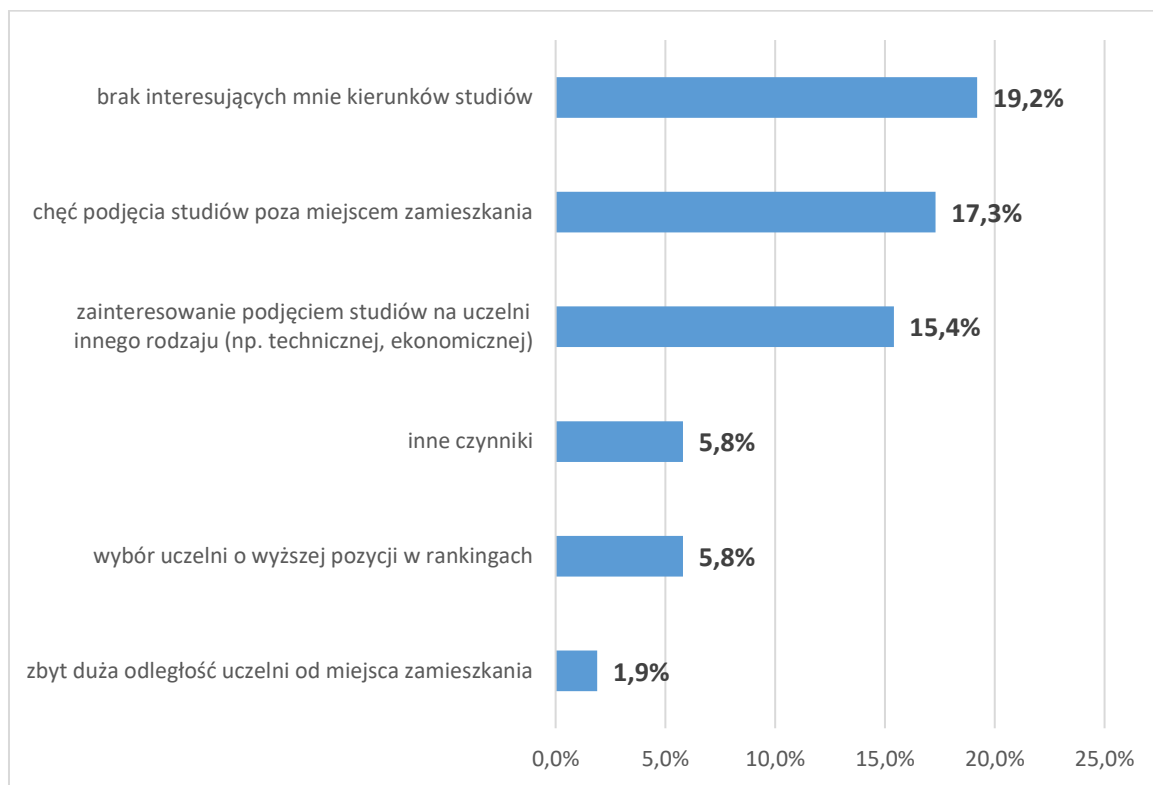
* Wykres nie uwzględnia braków danych.

** Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedna odpowiedź.

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=113.

Do najczęściej wymienianych powodów, dla których uczennice i uczniowie nie rozważają podjęcia studiów w Uniwersytecie Śląskim należy zaliczyć: brak interesujących ich/je kierunków studiów (19,2% wskazań), chęć podjęcia studiów poza miejscem zamieszkania (17,3% odpowiedzi) oraz zainteresowanie podjęciem studiów w uczelni innego rodzaju, np. technicznej, ekonomicznej (15,4% wskazań). Osoby ankietowane wskazywały również na chęć podjęcia studiów w uczelni o wyższej pozycji w rankingach (5,8% wskazań) oraz na zbyt dużą odległość siedziby UŚ od miejsca zamieszkania (1,9% odpowiedzi). Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 20.

WYKRES 20. POWODY, DLA KTÓRYCH UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH NIE ROZWAŻAJĄ PODJĘCIA STUDIÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM

* Wykres nie uwzględnia braków danych.

** Procent wskazań nie sumuje się do 100, ponieważ osoby badane mogły wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

Źródło: Badania i obliczenia własne, N=52.

VIII. WNIOSKI I REKOMENDACJE

WNIOSKI	REKOMENDACJE
<p>W1. Zdecydowana większość uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych to przyszli studenci i studentki. Mają plany dotyczące dalszego kształcenia, co oznacza, że wśród osób kończących szkoły średnie powszechne zdaje się być przekonanie o znaczeniu i wartości wyższego wykształcenia</p> <p>W2. Wśród osób uczących się w szkołach średnich obserwuje się znaczny poziom zainteresowania podjęciem studiów stacjonarnych, co można wiązać z brakiem konieczności ponoszenia kosztów związanych ze studiowaniem w tym trybie. To z pewnością jeden z ważniejszych powodów, dla których młodzież wybiera właśnie ten rodzaj studiów.</p> <p>W3. Wśród maturzystów notuje się spory odsetek osób niezdecydowanych co do wyboru trybu studiów. Osoby te mogą być potencjalnymi odbiorcami działań promocyjnych szkół wyższych, które mogą starać się pozyskać kandydatki i kandydatów na studia w tej grupie młodzieży.</p> <p>W4. Duża część młodzieży uczącej się w szkołach ponadpodstawowych województwa śląskiego chce kontynuować naukę w uczelniach działających w regionie. Najwięcej badanych zamierza podjąć studia w Katowicach, zaś najczęściej wybieraną przez nich uczelnią jest Uniwersytet Śląski.</p>	<p>R1. Szkoły wyższe powinny podejmować intensywne działania promujące ich ofertę edukacyjną wśród uczennic i uczniów ostatnich klas liceów i techników.</p> <p>R2. Działania promocyjne uczelni działających na terenie Aglomeracji Śląskiej powinny być ukierunkowane na eksponowanie korzyści wynikających z podejmowania przez młodzież studiów w bliskiej odległości od ich miejsca zamieszkania.</p>
<p>W5. Rodzice pozostają osobami, które mają znaczący wpływ na decyzje edukacyjne młodzieży szkół ponadpodstawowych.</p> <p>W6. Podstawową determinantą wyboru uczelni przez młodzież jest jej oferta dydaktyczna – czynnik ten zwykle kierunkuje zainteresowanie kandydatów podjęciem studiów w konkretnej szkole wyższej.</p>	<p>R3. Planując działania informacyjno-promocyjne warto, by uczelnie uwzględniły rodziców uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych w gronie ich potencjalnych odbiorców. Im więcej informacji o ofercie dydaktycznej dotrze bowiem do rodziców, tym większa szansa na zainteresowanie nią kandydatek i kandydatów na studia.</p> <p>R4. Uczelnie powinny prowadzić bieżący monitoring preferencji edukacyjnych</p>

<p>W7. Absolwenci i absolwentki szkół ponadpodstawowych najczęściej wybierają kierunki studiów zgodne z ich zainteresowaniami, a jednocześnie takie, które dają dobre perspektywy zatrudnienia po ukończeniu studiów.</p>	<p>uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych.</p> <p>R5. Oferta dydaktyczna uczelni powinna być kształtowana w sposób przemyślany, z uwzględnieniem oczekiwań i zainteresowań kandydatek i kandydatów na studia, jak również potrzeb rynku pracy.</p>
<p>W8. Oczekiwania uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych względem studiów są zbieżne z deklarowanymi przez nich/nie powodami, dla których wybierają konkretne kierunki studiów. Najważniejsze jest dla nich, by studia rozwijały ich zainteresowania, a ich ukończenie stwarzało dobre perspektywy zatrudnienia, natomiast najmniej istotne jest dla nich angażowanie się w działalność studencką</p>	
<p>W9. Najważniejszym źródłem informacji na temat uczelni i kierunków studiów są dla uczennic i uczniów szkół ponadpodstawowych strony internetowe, jak również profile szkół wyższych w serwisach społecznościowych. Stosunkowo często informacje na ten temat czerpią również od koleżanek i kolegów.</p> <p>W10. Najważniejsze informacje, jakich poszukują kandydaci i kandydatki na studia to te, które dotyczą dostępnych kierunków studiów oraz kryteriów kwalifikacji na studia. Pożądane jest przez nich również pozyskiwanie opinii absolwentek i absolwentów na temat uczelni – posiadają oni bowiem wiedzę i doświadczenie związane ze studiowaniem, którymi mogą się podzielić.</p>	<p>R6. Należy zadbać o dostosowanie konstrukcji i zawartości stron internetowych uczelni do potrzeb i oczekiwań kandydatek i kandydatów na studia. Treści (zwłaszcza te, które dotyczą programów studiów czy kryteriów przyjęć na studia) powinny być łatwo dostępne i prezentowane w sposób przystępny, a zarazem przyciągający uwagę.</p> <p>R7. Działania promujące ofertę dydaktyczną uczelni powinny być wzmacniane przez publikowanie sylwetek i opinii jej absolwentów.</p> <p>R8. Warto w odpowiedni sposób kształtować wizerunek uczelni w mediach społecznościowych; w szczególności należy rozważyć odpowiedni dobór mediów społecznościowych jako narzędzi służących informowaniu i promocji uczelni, uwzględniając aktualne trendy związane z ich użytkowaniem przez młodzież.</p>
<p>W11. Odsetek uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych, deklarujących styczność z materiałami promującymi studiowanie w UŚ jest umiarkowanie duży.</p>	<p>R9. Należy wzmacniać działania promujące studia w Uniwersytecie Śląskim, adresując je bezpośrednio do osób uczących się w liceach i technikach działających w województwie śląskim.</p>

<p>W12. Najważniejszym miejscem, w którym uczniowie i uczennice szkół ponadpodstawowych poszukują informacji o ofercie dydaktycznej Uniwersytetu Śląskiego jest przestrzeń wirtualna, tj. strona internetowa i profile uczelni w serwisach społecznościowych.</p> <p>W13. Większość badanych uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych nigdy nie słyszała o wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez Uniwersytet Śląski.</p> <p>W14. Wydarzeniem organizowanym przez Uniwersytet Śląski, w którym uczestniczy najwięcej uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych jest Śląski Festiwal Nauki.</p>	<p>R10. Pożądane jest podjęcie działań na rzecz doskonalenia strony internetowej oraz profili UŚ w serwisach społecznościowych.</p> <p>R11. Należy dążyć do zintensyfikowania działań promujących wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez Uniwersytet Śląski, uruchamiając różne kanały dystrybucji informacji na ten temat. Należy zadbać o to, by trafiały one bezpośrednio do młodzieży i były prezentowane w sposób dla niej atrakcyjny.</p> <p>R12. Należy mocniej akcentować udział Uniwersytetu Śląskiego w wydarzeniach, których odbiorcami jest młodzież tak, by były one jednoznacznie kojarzone z tą uczelnią.</p>
<p>W15. Poziom ogólnego (wstępnego) zainteresowania uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych podjęciem studiów w Uniwersytecie Śląskim można ocenić jako duży – mniej więcej dwie trzecie badanych zadeklarowało, że rozważają podjęcie studiów w tej uczelni.</p> <p>W16. Najczęściej wymienianą przestanką uzasadniającą wybór Uniwersytetu Śląskiego jako miejsca studiowania jest konkretny kierunek, który jest przez nią prowadzony. Oferta dydaktyczna Uniwersytetu Śląskiego jest bardzo bogata, obejmuje wiele programów studiów z różnych dziedzin, co z pewnością może przyciągać kandydatów na studia i decydować o konkurencyjności tej uczelni względem innych szkół wyższych działających w regionie.</p>	<p>R13. Należy wykorzystać wstępne zainteresowanie uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych podjęciem studiów w Uniwersytecie Śląskim przez realizację działań celowanych w stronę osób niezdecydowanych co do ostatecznego wyboru kierunku studiów.</p>

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. STRUKTURA RESPONDENTÓW WEDŁUG PŁCI – BADANIE UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH.....	3
WYKRES 2. STRUKTURA RESPONDENTEK I RESPONDENTÓW WEDŁUG WIEKU – BADANIE UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH	3
WYKRES 3. TYP SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ, DO KTÓREJ UCZĘSZCZAJĄ UCZNIOWIE I UCZENNICE	4
WYKRES 4. MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH	5
WYKRES 5. PLANY UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH DOTYCZĄCE PODJĘCIA STUDIÓW ZARAZ PO MATURZE	6
WYKRES 6. TRYB STUDIÓW, W JAKIM ZAMIERZAJĄ STUDIOWAĆ UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH	7
WYKRES 7. NAJCZĘŚCIEJ WSKAZYWANE MIASTA, W JAKICH ZAMIERZAJĄ STUDIOWAĆ UCZENNICE I UCZNIOWIE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH	8
WYKRES 8. UCZELNIE, W JAKICH ZAMIERZAJĄ STUDIOWAĆ UCZENNICE I UCZNIOWIE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH.....	9
WYKRES 9. OSOBY, KTÓRYCH RADY BIORĄ POD UWAGĘ UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH, DECYDUJĄC O PODJĘCIU STUDIÓW NA KONKRETNEJ UCZELNI I KIERUNKU	10
WYKRES 10. CZYNNIKI ODGRYWAJĄCE NAJWAŻNIEJSZĄ ROLĘ PRZY PODEJMOWANIU PRZEZ UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ ŚREDNICH DECYZJI O STUDIOWANIU W KONKRETNEJ UCZELNI	12
WYKRES 11. CZYNNIKI ODGRYWAJĄCE NAJWAŻNIEJSZĄ ROLĘ PRZY PODEJMOWANIU PRZEZ UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ ŚREDNICH DECYZJI O PODJĘCIU STUDIÓW NA KONKRETNYM KIERUNKU.....	13
WYKRES 12. OCZEKIWANIA WZGLĘDEM STUDIÓW WYRAŻANE PRZEZ UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH	15
WYKRES 13. ŹRÓDŁA INFORMACJI O INTERESUJĄCYCH UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH UCZELNIACH I KIERUNKACH STUDIÓW	17
WYKRES 14. RODZAJE INFORMACJI O INTERESUJĄCYCH UCZNIÓW I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH UCZELNIACH I KIERUNKACH STUDIÓW	18
WYKRES 15. DEKLARACJE UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH DOTYCZĄCE ZETKNIĘCIA SIĘ Z MATERIAŁAMI (TREŚCIAMI) PROMUJĄCYMI STUDIOWANIE W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM	19
WYKRES 16. MIEJSCA I OKOLICZNOŚCI, W KTÓRYCH UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH ZETKNĘLI SIĘ Z MATERIAŁAMI (TREŚCIAMI) PROMUJĄCYMI STUDIOWANIE W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM.....	20
WYKRES 17. WYDARZENIA ORGANIZOWANE LUB WSPÓŁORGANIZOWANE PRZEZ UNIWERSYTET ŚLĄSKI, W KTÓRYCH BIORĄ UDZIAŁ UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH	21
WYKRES 18. DEKLARACJE UCZNIÓW I UCZENNIC SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH DOTYCZĄCE ROZWAŻANIA PODJĘCIA STUDIÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM.....	22
WYKRES 19. POWODY, DLA KTÓRYCH UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH ROZWAŻAJĄ PODJĘCIE STUDIÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM.....	24
WYKRES 20. POWODY, DLA KTÓRYCH UCZNIOWIE I UCZENNICE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH NIE ROZWAŻAJĄ PODJĘCIA STUDIÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM	25

Droga Maturzystko, Drogi Maturzysto,

zapraszamy Cię do wzięcia udziału w badaniu, którego celem jest poznanie planów edukacyjnych młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz ich opinii na temat Uniwersytetu Śląskiego. Zapraszamy Cię do wzięcia udziału w anonimowej ankiecie. Jej wypełnienie zajmie Ci nie więcej niż 10 minut. Prosimy o uważne czytanie pytań i stosowanie się do zawartych przy nich instrukcji.

Dziękujemy za udział w badaniu.

1. Czy po ukończeniu szkoły planujesz rozpoczęcie studiów?	
a. Tak, planuję podjąć studia zaraz po maturze	
b. Tak, jednak chcę po maturze zrobić sobie przerwę od nauki i podejmę studia za jakiś czas	
c. Nie planuję podejmować studiów →	
<i>Proszę przejść do pytania nr 14</i>	

2. W jakim trybie zamierzasz studiować?	
a. Stacjonarnym (studia dzienne)	
b. Niestacjonarnym (studia zaoczne lub wieczorowe)	
c. Równoległe w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym	
d. Jeszcze nie zdecydowałem(am)	

3. W jakim mieście planujesz studiować?	
Podaj nazwę miasta	
Jeszcze nie wiem	
<i>→ Proszę przejść do pytania nr 5</i>	

4. Czy podjąłeś(aś) już decyzję, w jakiej uczelni/uczelniach będziesz studiować?	
a. Nie	
b. Tak Podaj nazwę/nazwy uczelni.....	

5. Z jakich źródeł czerpiesz informacje na temat interesujących Cię uczelni? Zaznacz <u>wszystkie</u> źródła informacji.	
a. wizyty przedstawicieli uczelni w szkole	
b. wizyty w uczelniach	
c. doradcy zawodowi	
d. nauczyciele	
e. rodzina	
f. koleżanki/koledzy	
g. targi edukacyjne	
h. strony internetowe uczelni	
i. profile uczelni w serwisach społecznościowych	
j. internetowe serwisy maturalne	
k. prasa	
l. radio	
m. telewizja	
n. imprezy organizowane przez uczelnie	
o. kampanie reklamowe, materiały promocyjne	
p. inne źródła, jakie?	

6. Jakich informacji poszukujesz na temat uczelni, w której rozważasz możliwość studiowania? Wybierz wszystkie informacje, których poszukujesz.	
a. Informacji o dostępnych kierunkach studiów	
b. informacji na temat kryteriów kwalifikacji na studia	
c. informacji na temat miejsca, jakie uczelnia zajmuje w rankingach szkół wyższych	
d. informacji na temat stypendiów dla najlepszych studentów	
e. informacji na temat stypendiów socjalnych/pomocy dla studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	
f. informacji na temat działających w uczelni organizacji studenckich/kół naukowych	
g. informacji na temat akademików	
h. informacji na temat programów wymiany międzynarodowej dla studentów	
i. informacji na temat działalności naukowej uczelni	
j. opinii absolwentów na temat uczelni	
k. informacji na temat zaplecza/infrastruktury dla studentów (np. punkty gastronomiczne, biblioteka, punkty ksero)	
l. innych informacji. Jakich?	

7. Jakie czynniki odegrały/będą odgrywały najważniejszą rolę przy podejmowaniu przez Ciebie decyzji o podjęciu studiów na konkretnej uczelni? Proszę wybrać maksymalnie trzy najważniejsze czynniki decydujące o wyborze uczelni.	
a. pozycja uczelni w rankingach szkół wyższych	
b. oferta edukacyjna – możliwość podjęcia studiów na konkretnym kierunku prowadzonym przez daną uczelnię	
c. wielkość uczelni	
d. kadra naukowa i dydaktyczna uczelni, którą tworzą wybitni fachowcy i znane osobistości	
e. mała odległość uczelni od miejsca mojego zamieszkania	
f. duża odległość uczelni od mojego miejsca zamieszkania	
g. oferta dodatkowa uczelni, obejmująca staże, praktyki, wymiany zagraniczne itp.	
h. dodatkowe formy wsparcia oferowane studentom, np. specjalne stypendia, dopłaty	
i. wysokość opłat za studia	
j. dogodne terminy rekrutacji	
k. pozycja konkretnego kierunku w ogólnopolskim rankingu	
l. oferta działających w uczelni organizacji studenckich/kół naukowych	
m. opinia absolwentów na temat uczelni	
n. Inne czynniki. Jakie?	

8. Czym kierowałeś(aś)/będziesz się kierować przy wyborze kierunku studiów? Proszę wybrać maksymalnie trzy najważniejsze czynniki, którymi się kierujesz.	
a. perspektywami zatrudnienia po ukończeniu studiów	
b. własnymi zainteresowaniami	
c. popularnością kierunku	
d. ciekawością	
e. swoimi predyspozycjami (np. uzdolnieniami artystycznymi, predyspozycjami fizycznymi)	
f. sugestiami innych ludzi	
g. zbieżnością programu kierunku z podjętą przeze mnie pracą	
h. możliwością pogodzenia studiów z pracą zarobkową	
i. perspektywą wysokich zarobków po ukończeniu studiów na kierunku	
j. informacjami na temat kierunku pochodzącymi z mediów	
k. czymś innym, czym?	

9. Czyje rady bierzesz/będziesz brać pod uwagę, podejmując decyzję o wyborze uczelni i kierunku studiów? <i>Proszę wskazać wszystkie osoby, z których rad korzystasz.</i>	
a. rodziców	
b. rodzeństwa	
c. koleżanek/kolegów	
d. nauczycieli	
e. doradcy zawodowego	
f. osób, które studiowały w UŚ	
g. inne osoby. Jakie?	
h. niczymi, sam(a) podejmuję tę decyzję	

10. Jakie są Twoje oczekiwania wobec studiów? Odpowiedz, odnosząc się do sformułowanych poniżej zdań	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
Chciał_a_bym mieć możliwość swobodnego, elastycznego wyboru zajęć fakultatywnych					
Chciał_a_bym mieć możliwość angażowania się w działalność studencką					
Chciał_a_bym poznać inspirujące osoby, z którymi będę mógł_mogła dzielić swoje pasje i zainteresowania					
Mam nadzieję na udział w inspirujących i angażujących zajęciach					
Chciał_a_bym, aby studia umożliwiły mi wejście na rynek pracy					
Chciał_a_bym, aby w ramach studiowania uczelnia zagwarantowała mi staż/praktykę u pracodawcy					
Oczekuję, że podczas studiów znacznie poszerzę swoją wiedzę					
Oczekuję, że będę mógł_mogła godzić studia i pracę					
Chciał_a_bym mieć łatwy dostęp do literatury i materiałów ułatwiających studiowanie					

11. Czy rozważasz podjęcie studiów w Uniwersytecie Śląskim?	
a. nie	
→ Proszę przejść do pytania nr 13	
b. tak	

12. Jakie czynniki zadecydowały o tym, że rozważasz podjęcie studiów w Uniwersytecie Śląskim? <i>Proszę wskazać maksymalnie trzy najważniejsze czynniki, które bierzesz pod uwagę.</i>	
a. pozycja uczelni w rankingach szkół wyższych	
b. pozycja konkretnego kierunku w ogólnopolskim rankingu	
c. konkretny kierunek studiów prowadzony przez tę uczelnię	
d. kierunki studiów dostosowane do potrzeb rynku pracy	
e. możliwość podjęcia studiów interdyscyplinarnych	
f. nowoczesne zaplecze infrastrukturalne – laboratoria badawcze, biblioteki itd.	
g. kadra naukowa i dydaktyczna uczelni	
h. mała odległość uczelni od miejsca zamieszkania	
i. duża odległość od miejsca zamieszkania	
j. oferta dodatkowa uczelni – staże, praktyki, wymiany zagraniczne, np. Erasmus +	

k. oferta działających na uczelni organizacji studenckich	
l. dodatkowe formy wsparcia oferowane studentom – stypendia, zapomogi	
m. wysokość opłat za studia	
n. opinie absolwentów na temat uczelni	
o. wcześniejsze wizyty na uczelni i wydarzenia organizowane przez UŚ	
p. obawa przed niezakwalifikowaniem się na studia w innej uczelni	
q. niskie wymagania kwalifikacyjne	
r. chęć pogodzenia studiów z pracą zawodową	
s. opinie rodziny/znajomych na temat uczelni	
t. inne czynniki, jakie?	
.....	

→ Proszę przejść do pytania nr 14

13. Jakie czynniki zadecydowały o tym, że nie rozważasz podjęcia studiów w Uniwersytecie Śląskim?	
<i>Proszę wskazać wszystkie czynniki, które bierzesz pod uwagę.</i>	
a. chęć podjęcia studiów poza miejscem zamieszkania	
b. brak interesujących mnie kierunków studiów	
c. wybór uczelni o wyższej pozycji w rankingach	
d. zainteresowanie podjęciem studiów na uczelni innego rodzaju (np. technicznej, ekonomicznej)	
e. zbyt duża odległość uczelni od miejsca zamieszkania	
f. inne czynniki, jakie?	
.....	

14. Czy kiedykolwiek zetknąłeś(aś) się z materiałami (treściami) promującymi studiowanie na Uniwersytecie Śląskim?	
a. tak	
b. nie	
→ Proszę przejść do pytania nr 16	

15. Gdzie zetknąłeś(aś) się z materiałami (treściami) promującymi studiowanie w Uniwersytecie Śląskim?	
<i>Proszę wskazać wszystkie miejsca, w których zetknąłeś(aś) się z tego typu materiałami (treściami)</i>	
a. na profilu UŚ w serwisach społecznościowych	
b. na stronie internetowej UŚ	
c. na stronie internetowej szkoły, do której obecnie uczęszczam	
d. na stronach internetowych serwisów maturalnych	
e. na plakatach, bilbordach, citylightach w przestrzeni miejskiej	
f. w gazetach	
g. w radiu	
h. otrzymałem(am) materiały promujące studiowanie w UŚ w formie papierowej	
i. w innym miejscu, jakim??	
.....	

16. W jakich wydarzeniach organizowanych przez Uniwersytet Śląski brałeś_aś udział?	
<i>Proszę zaznaczyć wszystkie wydarzenia, w których brałeś(aś) udział.</i>	
a. Studencki Festiwal Nauki	
b. Śląski Festiwal Nauki	
c. Juwenalia Śląskie	
d. gala „Śląskie Asy”	
e. Uniwersytet Najlepszych	
f. dni otwarte	
g. targi edukacyjne	
h. wykłady otwarte	
i. zajęcia dla uczniów szkół ponadpodstawowych, np. warsztaty dla maturzystów	
j. olimpiady/konkursy przedmiotowe	
k. inne, jakie?	

.....	
l. nie słyzałem(am) o żadnych wydarzeniach organizowanych przez Uniwersytet Śląski	

17. Płeć	
a. Kobieta	
b. Mężczyzna	
c. Inna	

18. Wiek	
a. 16 lat	
b. 17 lat	
c. 18 lat	
d. 19 i więcej lat	

19. Do jakiej szkoły uczęszczasz?	
a. liceum ogólnokształcące	
b. liceum profilowane	
c. technikum	
d. inny rodzaj szkoły, jaki?	
.....	

20. Gdzie mieszkasz? Podaj nazwę miejscowości	
.....	

21. Do której klasy uczęszczasz?	
a. trzecia	
b. czwarta	